

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

εκδδα

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ /

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΖ΄ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ

**Δημόσια Τηλεόραση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.):
Ανάλυση και αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας
μίας πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας
οπτικοακουστικού περιεχομένου.**

ΤΜΗΜΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ: ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επιβλέπων:

Ανδρέας Παπαδάκης

Σπουδαστής:

Ηλίας Νικολαΐδης

ΑΘΗΝΑ - 2022

**Δημόσια Τηλεόραση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.):
Ανάλυση και αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας μίας
πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας
οπτικοακουστικού περιεχομένου**

Ε.Σ.Δ.Δ.Α., Ηλίας Νικολαΐδης, © , 2022
Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος (ΚΖ' Εκπαιδευτική Σειρά)

ΔΗΛΩΣΗ

«Δηλώνω ρητά ότι, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν παραβιάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής».

Αθήνα, 19/5/2022

Υπογραφή

Περίληψη

Η τρέχουσα συγκυρία, με τις προκλήσεις που θέτει ο ταχύτατος ψηφιακός μετασχηματισμός των ευρωπαϊκών κοινωνιών, αλλά και η πανδημική κρίση, έρχεται να μεταβάλει με καθοριστικό τρόπο τις προτεραιότητες της ΕΕ, αλλά και να επαναπροσδιορίσει το ρόλο των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Η ΕΕ προσπαθεί διαρκώς να λάβει μέτρα ενίσχυσης και διασφάλισης της βιώσιμης ανάπτυξης του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και διαθεσιμότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου. Έτσι, αναδύεται η πρόταση της Ελλάδας για τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας, που θα παρέχει επιφυείς υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία, με περιεχόμενο προερχόμενο από τις δημόσιες τηλεοράσεις των 27 κρατών μελών της ΕΕ.

Ο ερευνητικός στόχος της παρούσας εργασίας, είναι να αποδειχτεί πως η πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου έχει θέση στην ΕΕ του σήμερα και δύναται να προσφέρει πολλαπλά στα κράτη μέλη και τους Ευρωπαίους πολίτες, αφού γίνει μια διερεύνηση προκλήσεων και προταθούν κάποιες ενδεικτικές ενέργειες για την υλοποίηση του εγχειρήματος. Για να επιβεβαιωθεί ο ερευνητικός στόχος, τίθενται συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία κατανέμονται σε τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, το βασικό ερώτημα είναι πώς προέκυψε η πρόταση για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου. Περιγράφεται η πρωτοβουλία, ο σκοπός και τα οφέλη που δυνητικά θα προκύψουν για την ΕΕ. Στη δεύτερη ενότητα, επιχειρείται να δοθεί απάντηση στο ερώτημα τί ακριβώς είναι η πλατφόρμα και ποια τα ζητήματα που προκύπτουν λόγω της φύσης του εγχειρήματος. Στην τρίτη ενότητα, θα πρέπει να απαντηθούν δύο βασικά ερωτήματα. Αρχικά, το εάν υπάρχει ζήτηση και ενδιαφέρον για μια τέτοια πλατφόρμα. Κατά δεύτερον, ποιοι φορείς θα συμμετάσχουν στο εγχείρημα και ποιες θα είναι οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να δοθεί υπόσταση στην πρόταση. Στην τέταρτη ενότητα και αφού έχουν απαντηθεί τα προηγούμενα ερωτήματα, εξετάζεται το ποια είναι τελικά η προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας επαληθεύουν τον ερευνητικό στόχο της μελέτης, δηλαδή η πλατφόρμα έχει θέση στην ΕΕ του σήμερα και δύναται να ωφελήσει την ΕΕ εν συνόλω,

τα κράτη μέλη της και πάνω απ' όλα τους Ευρωπαίους πολίτες. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι μια έρευνα τεκμηρίωσης, που βασίστηκε στην αναζήτηση, αξιολόγηση και αξιοποίηση διαδικτυακών και μη πηγών, όπως βιβλία, άρθρα, ερευνητικά papers και διδακτορικές διατριβές, όπως επίσης και δημοσιευθείσες έρευνες. Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν εθνικοί Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα αλλά και διεθνή νομικά κείμενα, όπως οδηγίες και κανονισμοί της ΕΕ, αλλά και προσωπική επικοινωνία με συγκεκριμένα πρόσωπα που υπηρετούν σε θέσεις σχετικές με τη θεματική. Η πρακτική αξία της εργασίας συνίσταται στο ότι μπορεί να αποτελέσει μια προκαταρκτική βάση, η οποία θα διευκολύνει τις συναντήσεις, τις συζητήσεις και εν συνεχεία την πιθανή συνεργασία των 27 κρατών μελών της ΕΕ στο εγχείρημα της πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακός μετασχηματισμός, δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο, ελληνική πρόταση, πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα, προστιθέμενη αξία.

Abstract

The current situation, amidst challenges posed by the rapid digital transformation of European societies, as well as the pandemic crisis, is decisively changing EU's priorities and is redefining the role of the public service broadcasters. In an effort by the EU to take steps towards strengthening and ensuring the sustainable development of the European audiovisual sector, as well as improving the competitiveness and availability of European audiovisual content, Greece is proposing the creation of a pan-European digital platform, which will provide over-the-top video on demand services, offering public service media content from the 27 EU member states.

The research objective of this paper is to demonstrate that the pan-European digital audiovisual platform has a place in today's EU and can offer multiple benefits to member states and European citizens, following an exploration of the possible challenges and the suggestion of indicative actions for the realization of the venture. To confirm the research objective, specific research questions are posed and answered, throughout the four sections of this paper. In the first section, the key question is how the proposal for the pan-European platform came about. The initiative, the purpose and the benefits that will potentially arise for the EU are described. In the second section, an attempt is made to answer the question of what exactly this platform is and which issues arise due to the nature of the venture. The third section aims to answer two key questions. Initially, whether there is demand and interest for such a platform. Secondly, which bodies will be involved in the project and what are the necessary actions for the proposal to be realized. In the fourth section, after the previous questions have been answered, the added value of the platform is examined.

The results of the research confirm the research objective of the study, i.e. the platform has a place in the EU today and can benefit the EU as a whole, its Member States and, above all, European citizens. The methodology followed is a desk research based on the search, evaluation and utilization of online and physical sources such as books, articles, research papers and doctoral dissertations as well as published researches. At the same time, national laws, Presidential Decrees, and international legal texts, such as EU

directives and regulations, were utilized, as well as personal communication with specific persons which hold positions relevant to the subject in question. The practical value of the paper is that it can provide a preliminary basis for facilitating meetings, discussions, and the subsequent possible co-operation of the 27 EU Member States in the project of the pan-European digital audiovisual content platform, with the ultimate goal of strengthening of the European economy and society.

Key Words: Digital transformation, public service broadcasters, European audiovisual content, Greek proposal, pan-European digital platform, added value.

Πίνακας περιεχομένων

Περίληψη	4
Abstract.....	6
Πίνακας Εικονογράφησης	9
Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών	10
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	11
ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ.....	15
Ερευνητικός στόχος, ερευνητικά ερωτήματα, μέθοδος και συνεισφορά της έρευνας	15
1. Ευρωπαϊκές εξελίξεις και πρόταση για πανευρωπαϊκή πλατφόρμα	18
1.1 Συνθήκες, εξελίξεις και οπτικοακουστικός τομέας.....	18
1.2 Σλοβενική Προεδρία Συμβουλίου της ΕΕ - Έγγραφο συζήτησης.....	19
1.3 Παράδειγμα ERTFLIX	20
1.4 Πρόταση για πανευρωπαϊκή πλατφόρμα.....	21
1.4.1. Συμβολή και δυναμικά οφέλη	22
1.5 Υποδοχή πρότασης.....	22
2. Ανάλυση της πρότασης και των επιμέρους ζητημάτων που ανακύπτουν.....	24
2.1 Τι είναι η πλατφόρμα	24
2.1.1 Χαρακτηριστικά περιεχομένου.....	26
2.1.2 Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας	27
2.2 Ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας	29
2.3 Ζητήματα ανταγωνισμού και κρατικές ενισχύσεις	33
2.4 Ζητήματα ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.....	36
2.5 Τεχνικά ζητήματα	37
2.6 Οικονομικά ζητήματα	38
3. Ενδεικτικές ενέργειες για την υλοποίηση της πρότασης.....	43
3.1 Διερεύνηση ενδιαφέροντος για μία πανευρωπαϊκή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου	43
3.2 Προσδιορισμός φορέων και ενδεικτικές/προτεινόμενες ενέργειες.....	47
4. Προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας	52
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	59
Βιβλιογραφία.....	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	71

Πίνακας Εικονογράφησης

Εικόνα 1: Έρευνα της Metron Analysis για την ΕΕΤΤ, στοιχεία χρήσης επιφυών υπηρεσιών, κατανομή μεταξύ πλατφορμών (πηγή: ΕΕΤΤ, 2021).....σελ.45

Εικόνα 2: Έρευνα της Metron Analysis για την ΕΕΤΤ, στοιχεία χρήσης επιφυών υπηρεσιών, ταξινόμηση ανά φύλο, ηλικιακή κατηγορία, περιφέρεια κατοικίας, αστικότητα κατοικίας και εκπαίδευση (πηγή: ΕΕΤΤ, 2021).....σελ.46

Εικόνα 3: Άρθρο στο Politico 1 (πηγή: Politico, 2021).....σελ.71

Εικόνα 4: Άρθρο στο Politico 2 (πηγή: Politico, 2021).....σελ.72

Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών

ΓΓΕΕ	Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας Και Ενημέρωσης
Δρ	Διδάκτωρ/δόκτωρ
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
Ε.Ρ.Τ.	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση
Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.	Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Ανώνυμη Εταιρεία

AVMSD	Audiovisual Media Services Directive
Apps	Applications
AWS	Amazon Web Services
EBU	European Broadcasting Union
MAC	Macintosh
NPO	Nederlandse Publieke Omroep
OTT	Over The Top
PC	Personal Computer
RTBF	Radio-télévision belge de la Communauté française
RTVE	Radiotelevisión Española
SVT	Sveriges Television
TV	Television
VAS	Value-Added Service
VOD	Video On Demand

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι πρώτα και κύρια μία ένωση αξιών. Συγκεκριμένα, θεμελιώνεται στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ελευθερία, τη δημοκρατία, την ισότητα, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μέσα από την συνεργασία των κρατών μελών της, η ΕΕ στοχεύει μεταξύ άλλων στην προαγωγή της ειρήνης, των αξιών της, της ευημερίας των πολιτών της, στη δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς, στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και αλληλεγγύης μεταξύ των χωρών της αλλά και στο σεβασμό της πλούσιας πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας («Ευρωπαϊκή Ένωση: Στόχοι και αξίες», χ.χ.). Στην πορεία του χρόνου, έχει οικοδομηθεί μια θεσμική αρχιτεκτονική, ένα νομικό πλαίσιο και ένα ευρύ φάσμα πολιτικών, που οδηγούν με μεγαλύτερη ασφάλεια και ταχύτητα προς τους κοινά διαμορφούμενους στόχους της Ένωσης (Baylis κ.ά., 2013).

Ο οπτικοακουστικός τομέας διαδραματίζει σπουδαίο ρόλο στις σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες της ΕΕ, ιδιαίτερα στην ανάπτυξη και μετάδοση πολιτιστικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών ιδεών και αξιών. Το σύστημα δε της δημόσιας τηλεόρασης, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες των κοινωνιών (Μούσης, 2018). Η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία, δημιουργείται, χρηματοδοτείται και ελέγχεται από το κοινό, για το κοινό. Η παραγωγή της, έχει σχεδιαστεί για να ενημερώνει, να εκπαιδεύει και να ψυχαγωγεί όλο το κοινό. Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς συνήθως ιδρύονται με νόμο, αλλά είναι ακομμάτιστοι, ανεξάρτητοι και λειτουργούν προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Τα καλά χρηματοδοτούμενα και ισχυρά μέσα μαζικής ενημέρωσης, αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους των δημοκρατικών κοινωνιών και συνδέονται με υψηλότερα επίπεδα ελευθερίας του Τύπου, χαμηλότερα επίπεδα εξτρεμισμού και καλύτερο έλεγχο της διαφθοράς (“EBU:What is public service media?”, 2022).

Η δημόσια ραδιοτηλεόραση, είναι ένας φορέας οπτικοακουστικού περιεχομένου, που συνδέεται με την ιδέα της δημόσιας κοινωνικής υπηρεσίας. Καθώς η τηλεοπτική εκροή εκλαμβάνεται ως «δημόσιο αγαθό», που παράγεται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, διατίθεται σε όλον τον πληθυσμό στην ίδια τιμή και διέπεται από ποιότητα και ποικιλία, ώστε να καλύπτονται οι προτιμήσεις όλων, συμπεριλαμβανομένων και των μειονοτήτων, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. (Καραδημητρίου, 2016). Υποστηρίζεται πως η δημόσια

ραδιοτηλεόραση είναι το βασικό θεσμικό αντίβαρο στην εμπορευματοποίηση της επικοινωνίας, που μέσω της δημόσιας χρηματοδότησης στοχεύει στην παροχή των πολιτισμικών πόρων που χρειάζεται ο πολίτης (Cunhan κ.ά., 2007).

Στην Ελλάδα, η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση είναι εκείνος ο φορέας, που έχει ως βασική αποστολή του την ενημέρωση, επιμόρφωση και ψυχαγωγία του ελληνικού λαού. Παράλληλα, συμβάλλει στη διασφάλιση της πολυφωνίας, στην ανεξάρτητη μετάδοση της πληροφορίας και της είδησης, στην προβολή των έργων του λόγου και της τέχνης και εγγυάται την καθολική δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες της, από το σύνολο των κατοίκων της Επικράτειας (Νόμος 4324/2015, άρθρο 2). Κατ' αντιστοιχία, η δημόσια τηλεόραση διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό διότι προωθεί την πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία, έχει εκπαιδευτική χροιά, πληροφορεί με αντικειμενικό τρόπο την κοινή γνώμη, διασφαλίζει και εγγυάται τον πλουραλισμό αλλά και την άμεση ατελή παροχή ποιοτικού προγράμματος (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1999).

Η ΕΕ, μεριμνά για τον τομέα του πολιτισμού, προνομιακός φορέας του οποίου είναι η οπτικοακουστική βιομηχανία, και διαδραματίζει υποστηρικτικό και συντονιστικό ρόλο, επιδιώκοντας να διαφυλάττει την κοινή ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και να στηρίζει και να προωθεί τις τέχνες και τους τομείς της δημιουργίας στην Ευρώπη (Φοντέν, 2017). Το Συμβούλιο της ΕΕ, υπό την κατάλληλη σύνθεση, ασχολείται με τα σχετικά ζητήματα. Ειδικότερα, για τα θέματα του τομέα των οπτικοακουστικών και των μέσων ενημέρωσης το Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, απαρτιζόμενο από τους υπουργούς των κρατών μελών που είναι αρμόδιοι για τα μέσα ενημέρωσης και την επικοινωνία, παρέχει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης, συστάσεις αλλά δύναται να εκδίδει και νομοθετικές πράξεις (Συμβούλιο της ΕΕ και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 2022).

Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της ΕΕ για τα μέσα ενημέρωσης και τα οπτικοακουστικά, απορρέει από τη μεγάλη σημασία του τομέα αυτού από οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική άποψη, καθώς απασχολεί άμεσα πάνω από ένα εκατομμύριο Ευρωπαίους πολίτες, συμβάλλει στην πολιτιστική πολυμορφία της ΕΕ και αναδεικνύει τις δημιουργικές δυνατότητες στο νέο ψηφιακό πανόραμα (EUR-Lex, 2022). Αυτό το ενδιαφέρον, περιλαμβάνει αναπόφευκτα και το περιεχόμενο που δημιουργείται και

αναπαράγεται στα ευρωπαϊκά μέσα. Η ομάδα «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης», προπαρασκευαστικό όργανο του Συμβουλίου της ΕΕ, ασχολείται με το οπτικοακουστικό περιεχόμενο, τόσο στα παραδοσιακά μέσα, όπως η τηλεόραση και ο κινηματογράφος, όσο και στα ψηφιακά μέσα και τις πλατφόρμες, όπως το βίντεο κατά παραγγελία και η ετεροχρονισμένη τηλεοπτική προβολή (Συμβούλιο της ΕΕ και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 2022).

Η τρέχουσα περίοδος, αδιαμφισβήτητα αλλάζει άρδην τα δεδομένα της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας. Η πανδημία και ο ταχύτατος ψηφιακός μετασχηματισμός των ευρωπαϊκών κοινωνιών, μεταμορφώνουν την Ευρώπη και επηρεάζουν αποφασιστικά την κατεύθυνση και το αντικείμενο της συνεργασίας των κρατών μελών της ΕΕ. Στο πεδίο των οπτικοακουστικών μέσων και του οπτικοακουστικού περιεχομένου, γινόμαστε μάρτυρες κοσμογονικών αλλαγών, που αφορούν τη δραματική πτώση των εσόδων των κινηματογράφων και την εκτόξευση της ζήτησης για κατανάλωση κατά παραγγελία περιεχομένου μέσω ψηφιακών πλατφορμών, εις βάρος της γραμμικής τηλεόρασης (Cabrerera Blázquez κ.ά., 2022).

Η ΕΕ, διαρκώς καταβάλλει προσπάθειες για την ενίσχυση της οπτικοακουστικής παραγωγής, καθώς αυτός ο τομέας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας αντιμετωπίζει διαχρονικά προκλήσεις (Λεάνδρος, 2000). Ανάμεσα στις πρωτοβουλίες της ΕΕ για την περίοδο που διανύουμε, συμπεριλαμβάνεται το Σχέδιο Δράσης για τη στήριξη της ανάκαμψης και τον μετασχηματισμό των μέσων ενημέρωσης και των οπτικοακουστικών μέσων (Media and Audiovisual Action Plan). Πρόκειται για ένα σύνολο μη νομοθετικών πρωτοβουλιών, που φιλοδοξεί να συμβάλλει στην ανάκαμψη του τομέα των μέσων ενημέρωσης από την κρίση, διευκολύνοντας και διευρύνοντας την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και στον μετασχηματισμό του τομέα, με τόνωση των επενδύσεων για την υιοθέτηση της διττής ψηφιακής και πράσινης μετάβασης. Παράλληλα, διασφαλίζει τη μελλοντική ανθεκτικότητα του τομέα και την ενδυνάμωση των Ευρωπαίων πολιτών και των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. (European Commission, 2020).

Καθώς το ενδιαφέρον της ΕΕ για το οπτικοακουστικό περιεχόμενο των ευρωπαϊκών μέσων ανανεώνεται, ο ρόλος της δημόσιας τηλεόρασης και το οπτικοακουστικό περιεχόμενο που παρέχεται από αυτήν, αναδεικνύεται ως σημαντικό πεδίο διαλόγου και συνεργασίας στους κόλπους της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, διατυπώνεται η ελληνική

πρόταση για τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου, που θα παρέχει αρχικά πρωτότυπο υλικό από τις δημόσιες τηλεοράσεις και μακροπρόθεσμα πρωτότυπο υλικό, που θα προορίζεται αποκλειστικά για την πλατφόρμα, το οποίο θα είναι διαθέσιμο σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Πρόκειται για μια πρόταση που έχει τύχει της προσοχής τόσο των Ευρωπαίων εταίρων, όσο και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, και η οποία κινητοποιεί νέες διαδικασίες στους κόλπους της ΕΕ, με σκοπό τη διερεύνηση της ενδεχόμενης αξίας του εγχειρήματος.

Η παρούσα εργασία απαρτίζεται από τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, γίνεται λόγος για τις σχετικές εξελίξεις στην ΕΕ, για τη Σλοβενική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και το έγγραφο συζήτησης που εξέδωσε για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου, παρουσιάζεται το παράδειγμα του ERTFLIX και εν συνεχεία παρατίθεται η πρόταση της Ελλάδας και το σκεπτικό της. Περιγράφεται η πρωτοβουλία, ο σκοπός και τα οφέλη που δυνητικά θα προκύψουν για την ΕΕ.

Στη δεύτερη ενότητα, περιγράφεται το τί ακριβώς είναι η πλατφόρμα και το τί είδους περιεχόμενο και υπηρεσίες θα παρέχει. Εν συνεχεία, εξετάζονται θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, τεχνικά και οικονομικά ζητήματα.

Ακολουθεί η τρίτη ενότητα, η οποία πραγματεύεται την τρέχουσα κατάσταση του εγχειρήματος, αλλά επιχειρεί επίσης να δει προς την μελλοντική πορεία της πρωτοβουλίας. Αρχικά, επιχειρείται μια διερεύνηση της ζήτησης για μια τέτοια πλατφόρμα. Στη συνέχεια, εξετάζεται το ποιοι φορείς θα συμμετάσχουν στις σχετικές διαδικασίες και το ποιες είναι οι ενδεικτικές ενέργειες που θα δώσουν στην πρόταση πραγματική υπόσταση.

Στην τέταρτη ενότητα, γίνεται μια απόπειρα προσδιορισμού της προστιθέμενης αξίας του εγχειρήματος.

Τέλος, η μελέτη ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της πλατφόρμας και της εκτιμώμενης αξίας της.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

Ερευνητικός στόχος, ερευνητικά ερωτήματα, μέθοδος και συνεισφορά της έρευνας

Ο ερευνητικός στόχος της εργασίας, είναι να αποδειχθεί ότι η πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου έχει θέση στην ΕΕ του σήμερα και δύναται να προσφέρει πολλαπλά στα κράτη μέλη και τους Ευρωπαίους πολίτες. Οι επιμέρους στόχοι που τίθενται και φιλοδοξεί να εκπληρώσει η εργασία είναι τέσσερις. Ο πρώτος στόχος, είναι η διερεύνηση πληροφοριών από πηγές βιβλιογραφικά, διαδικτυακά και με προσωπική επαφή και συζήτηση με ανθρώπους που έχουν σχέση με το υπό εξέταση αντικείμενο. Ακολουθεί ο στόχος εντοπισμού των βασικών προκλήσεων σε σχέση με το επιχειρούμενο εγχείρημα και των τρόπων αντιμετώπισής τους. Επιπλέον, τίθεται και ο στόχος κατάρτισης ενός οδικού χάρτη με τα πρώτα βήματα για την υλοποίηση της πλατφόρμας. Ο τελευταίος στόχος, είναι να θεμελιωθεί και να αναδειχθεί η προστιθέμενη αξία της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας. Τα ερευνητικά ερωτήματα είναι καταναμεμημένα σε τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα, το βασικό ερώτημα είναι πώς προέκυψε η πρόταση για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου. Περιγράφεται η πρωτοβουλία, ο σκοπός και τα οφέλη που δυνητικά θα προκύψουν για την ΕΕ. Στη δεύτερη ενότητα, επιχειρείται να δοθεί απάντηση στο ερώτημα τί ακριβώς είναι η πλατφόρμα και ποια τα ζητήματα που προκύπτουν λόγω της φύσης του εγχειρήματος. Στην τρίτη ενότητα, θα πρέπει να απαντηθούν δύο βασικά ερωτήματα. Αρχικά, το εάν υπάρχει ζήτηση και ενδιαφέρον για μια τέτοια πλατφόρμα. Κατά δεύτερον, ποιοι φορείς θα συμμετάσχουν στο εγχείρημα και ποιες είναι οι ενδεικτικές/προτεινόμενες ενέργειες, ώστε να δοθεί υπόσταση στην πρόταση. Στην τέταρτη ενότητα και αφού έχουν απαντηθεί τα προηγούμενα ερωτήματα, εξετάζεται το ποια είναι τελικά η προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας.

Για τη διεξαγωγή της μελέτης, την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων και την επαλήθευση του ερευνητικού στόχου, κρίθηκε πρόσφορη και κατάλληλη η μέθοδος της έρευνας τεκμηρίωσης (desk research) που διενεργήθηκε. Αναζητήθηκαν, αξιολογήθηκαν και εν συνεχεία αξιοποιήθηκαν ποικίλες διαδικτυακές και μη πηγές, που περιλαμβάνουν βιβλία, άρθρα, δημοσιεύσεις, ερευνητικά papers και διδακτορικές διατριβές, όπως επίσης και έρευνες. Παράλληλα, εθνικοί Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα αλλά και διεθνή νομικά

κείμενα, όπως οδηγίες και κανονισμοί της ΕΕ, έδωσαν το απαραίτητο φως στη διερεύνηση των ζητημάτων. Τα ανωτέρω, συμπληρώθηκαν με στοιχεία ερευνητικών οργανισμών και φορέων, ορισμούς και περιγραφές.

Οι φορείς από τους οποίους αντλήθηκε πληροφορία και στοιχεία ήταν θεσμικοί και μη, εθνικοί, Ευρωπαϊκοί και Διεθνείς. Ανάμεσά τους η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., η ΕΕ, η ΕΒΥ, το Συμβούλιο της Ευρώπης, συγγραφείς, ακαδημαϊκοί και ερευνητές.

Επιπρόσθετα, πραγματοποιήθηκε προσωπική επικοινωνία και συζήτηση με συγκεκριμένα πρόσωπα, που έχουν εμπειρία στα ζητήματα οπτικοακουστικού περιεχομένου και επικοινωνίας. Σημαντική πηγή πληροφόρησης, υπήρξε ο ακόλουθος της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην ΕΕ, που είναι υπεύθυνος για τα οπτικοακουστικά ζητήματα και πρώην τμηματάρχη του Τμήματος Οπτικοακουστικών Μέσων και Διαδικτύου της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ο κύριος Γιαμουρίδης είναι ο εμπνευστής της ελληνικής πρότασης. Επίσης, έλαβε χώρα επικοινωνία με τον Γενικό Γραμματέα Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Δρ Δημήτριο Γαλαμάτη, ο οποίος παρέθεσε την άποψή του για την προτεινόμενη πανευρωπαϊκή πλατφόρμα. Ακολούθησε και προσωπική επικοινωνία και συζήτηση για την πλατφόρμα ERTFLIX, αλλά και την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα, με τον κύριο Κωνσταντίνο Μπουρούνη, ο οποίος είναι Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Προγράμματος της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.

Επιστημονικά, η εργασία αυτή δύναται να αποτελέσει μια μελέτη, που αντλώντας στοιχεία από την πολιτική επιστήμη και εστιάζοντας σε πτυχές όπως η επικοινωνία, το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο, θα προσφέρει μία επιπλέον οπτική στα θέματα συνεργασίας κρατών μελών, που ενδέχεται να διευρύνει τους ορίζοντες τόσο των μεμονωμένων κρατών, όσο και της ΕΕ, προς όφελος της ευρωπαϊκής κοινωνίας και των πολιτών.

Όσον αφορά το πρακτικό σκέλος, η συγγραφή της παρούσας εργασίας/μελέτης ζητήθηκε από τον κύριο Ιορδάνη Γιαμουρίδη. Η σχολή ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα και ενέκρινε το θέμα της εργασίας. Η μελέτη δύναται να διαβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στους Υπουργούς των 27 κρατών μελών, αρμόδιους για τον πολιτισμό αλλά

και για τα μέσα ενημέρωσης και την επικοινωνία. Η ουσιαστική αξία της εργασίας, συνίσταται στο ότι μπορεί να αποτελέσει μια προκαταρκτική βάση, η οποία θα διευκολύνει τις συναντήσεις, τις συζητήσεις και εν συνεχεία την πιθανή συνεργασία των 27 κρατών μελών της ΕΕ στο εγχείρημα της πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου, με απώτερο στόχο την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας.

1. Ευρωπαϊκές εξελίξεις και πρόταση για πανευρωπαϊκή πλατφόρμα

Το πρώτο και καίριο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί, είναι το πώς προέκυψε η ελληνική πρόταση για τη δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου. Προκειμένου να απαντηθεί το ερώτημα αυτό, θα πρέπει προηγουμένως να γίνει μια αναφορά στο περιβάλλον και τις ιδιαίτερες συνθήκες που διαμορφώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο τα τελευταία χρόνια και να σχολιαστεί ο ρόλος της Σλοβενικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, καθώς ενεργοποίησε εκείνες τις διαδικασίες που οδήγησαν στην ελληνική πρόταση.

1.1 Συνθήκες, εξελίξεις και οπτικοακουστικός τομέας

Η πανδημική κρίση, μετέβαλε πολλά δεδομένα, σε παγκόσμιο αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τόσο οι κυβερνήσεις των κ-μ ξεχωριστά, όσο και η ΕΕ, προσέφεραν και συνεχίζουν με αμείωτη ένταση να προσφέρουν όλα τα απαραίτητα εργαλεία για τη στήριξη και ανασυγκρότηση των κοινωνιών, τη στιγμή που η ανθεκτικότητα, η ανάκαμψη και η στρατηγική αυτονομία της ΕΕ σε ένα μετα-πανδημικό περιβάλλον, αναδεικνύονται ως άμεσες προτεραιότητες της τρέχουσας περιόδου (“European Council and Council of the European Union: COVID-19 coronavirus pandemic: the EU's response”, 2022).

Ειδικότερα, σε σχέση με τον οπτικοακουστικό τομέα, η κρίση κατέδειξε τις αδυναμίες του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού κλάδου, ενώ παράλληλα αύξησε κατακόρυφα τη ζήτηση για οπτικοακουστικό περιεχόμενο, καθιστώντας αδήριτη την ανάγκη αναζήτησης λύσεων για την ενίσχυση της διαθεσιμότητάς του. Οι τάσεις που ήδη διαφαίνονταν πριν την κρίση, έγιναν περισσότερο ορατές, με αποτέλεσμα να καθίσταται απαραίτητο να ληφθούν νέα μέτρα για την ομαλή προσαρμογή στη νέα κατάσταση. Το Σχέδιο Δράσης για τη στήριξη και ανάκαμψη των μέσων στην ψηφιακή δεκαετία, που τέθηκε σε εφαρμογή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2020, τονίζει την ανάγκη δέσμευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για υιοθέτηση ευρωπαϊκών μέτρων και σχεδιασμό πολιτικών που θα συμβάλλουν στη βελτίωση και αύξηση της διασυνοριακής πρόσβασης και διαθεσιμότητας οπτικοακουστικού περιεχομένου στην ΕΕ. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, σε μια εποχή που η ηγεμονία των γιγάντων του διαδικτύου είναι

αδιαμφισβήτητη και τους οποίους η ίδια θα πρέπει να συναγωνιστεί αποτελεσματικά. (Council of the European Union, 2021)

1.2 Σλοβενική Προεδρία Συμβουλίου της ΕΕ - Έγγραφο συζήτησης

Τον Ιούλιο του 2021, κατά τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων της Σλοβενικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ στους τομείς του πολιτισμού, των οπτικοακουστικών και των μέσων ενημέρωσης, επισημάνθηκε ο καινοτόμος ρόλος των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων αναφορικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως επίσης και η ανάγκη για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους τομείς των Οπτικοακουστικών και των Μέσων. Άλλωστε, τα ζητήματα της διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου, αποτελούν βασική πυξίδα κατά τον προσδιορισμό των πολιτικών και την ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών στους κόλπους της ΕΕ. Στις 8 Ιουλίου του 2021, η Σλοβενική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ εξέδωσε έγγραφο συζήτησης με θέμα: «Διαθεσιμότητα και ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου. Πολιτιστική ποικιλομορφία ως προστιθέμενη αξία και ψηφιακή ανάπτυξη ως ευθύνη» (Council of the European Union, 2021). Στο έγγραφο τονίσθηκαν οι συνέπειες της πανδημίας στους τομείς των οπτικοακουστικών και των μέσων. Η κρίση άλλαξε ταχύτατα και ριζικά τις συνήθειες τόσο της αγοράς, όσο και των καταναλωτών στον τομέα. Ενώ η κατανάλωση κινηματογραφικού περιεχομένου μέσω της παραδοσιακής οδού φθίνει (λόγω της αναστολής λειτουργίας στις κινηματογράφων για μεγάλο χρονικό διάστημα στις πρώτες φάσεις της πανδημίας αλλά και του δισταγμού των θεατών να επιστρέψουν στις σκοτεινές αίθουσες στη συνέχεια), οι υπηρεσίες παροχής οπτικοακουστικού υλικού βιώνουν μία αξιοσημείωτη αύξηση ζήτησης. Αυτή συνδέεται με την αναγκαστική παραμονή των θεατών στα σπίτια τους, αλλά και με την ανάδυση νέων υπηρεσιών παροχής οπτικοακουστικού περιεχομένου, όπως αυτές των Disney, Universal και Warner Bros (Adgate, 2021).

Αυτό μεταβάλλει σημαντικά τα επιχειρηματικά μοντέλα και δημιουργεί ένα παράθυρο ευκαιρίας για συμμετοχή και κατάκτηση σημαντικού μεριδίου στη σχετική αγορά στην Ευρώπη. Αρχίζει να διαφαίνεται λοιπόν η ανάγκη για έμφαση στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού περιεχομένου, για την ανάδειξη της πολιτισμικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας της ΕΕ, όπως επίσης και των ευρωπαϊκών ταλέντων και της αριστείας σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Σλοβενική Προεδρία, διαπίστωσε την ανάγκη αναζήτησης

μέτρων για την βέλτιστη αξιοποίηση του ευρωπαϊκού περιεχομένου και ειδικότερα των κρίσιμων πτυχών της πρωτοτυπίας, της πολιτιστικής ποικιλομορφίας, της ελευθερίας της έκφρασης και δημιουργίας, αλλά και για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του, σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο. Εν συνεχεία, κάλεσε τα κ-μ να υποβάλουν προτάσεις αναφορικά με τα αναγκαία βήματα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, για να ενισχυθεί και να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη του οπτικοακουστικού τομέα στην ΕΕ (Council of the European Union, 2021). Σύμφωνα με πληροφορίες που εξασφαλίστηκαν σε προσωπική επικοινωνία, από τον πρώην προϊστάμενο του Τμήματος Οπτικοακουστικών Μέσων και Διαδικτύου της ΓΓΕΕ κύριο Ιορδάνη Γιαμουρίδη, ο οποίος εκπροσωπούσε τη χώρα στην ΕΕ τη συγκεκριμένη περίοδο στα οπτικοακουστικά ζητήματα, η Ελληνική πλευρά ανταποκρίθηκε άμεσα στο κάλεσμα της Σλοβενικής Προεδρίας. Επισημάνθηκε ότι η χώρα μας θεωρεί την αξιοποίηση καινοτόμων λύσεων που παρέχονται από την τεχνολογία και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών «κλειδί» για την αύξηση της διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου, γεγονός που θα οδηγήσει στην ενίσχυση της ψηφιακής και τεχνολογικής κυριαρχίας της ΕΕ.

1.3 Παράδειγμα ERTFLIX

Στο ως άνω πλαίσιο, η Ελλάδα παρουσίασε στους εταίρους της στην ΕΕ την πολύ επιτυχημένη Ελληνική ψηφιακή πλατφόρμα βίντεο κατά παραγγελία ERTFLIX. Το έργο της δημιουργίας της νέας δυνατότητας που προσφέρει η Ε.Ρ.Τ., πραγματοποιήθηκε αφενός εξαιτίας της μη λειτουργικότητας της προηγούμενης υβριδικής πλατφόρμας της και αφετέρου εξαιτίας της ιδέας για την ανάδειξη του τεράστιου αρχείου της Ε.Ρ.Τ. Έτσι, δημιουργήθηκε το «ERTFLIX», που σε αντίθεση με τις άλλες υβριδικές πλατφόρμες διάχυσης περιεχομένου, προσφέρει τις υπηρεσίες του χωρίς καμία χρέωση. Η δημόσια τηλεόραση, έχει τη δυνατότητα να προσφέρει το περιεχόμενο και το πρόγραμμά της δωρεάν, αμβλύνοντας έτσι τις ανισότητες. Επιπλέον, εύκολα γίνεται αντιληπτό πως το «ERTFLIX» δεν είναι ένα απλό διασκεδαστήριο, αλλά είναι και πολιτισμός (Γάλλου, 2021).

Το γεγονός ότι ο κεντρικός στόχος είναι να αναδειχθεί το πραγματικά μοναδικό αρχείο της δημόσιας τηλεόρασης, σημαίνει ότι οπτικοακουστικό υλικό εθνικής (στον μεγαλύτερο βαθμό) και ευρωπαϊκής προέλευσης, τυγχάνει μεγαλύτερης προβολής και

θέασης μέσω του ERTFLIX. Συνεπώς, γίνεται λόγος για επιτυχή κάλυψη της ανάγκης εξεύρεσης ενός εύκολου και βιώσιμου τρόπου προώθησης και διάδοσης στο ελληνικό κοινό, εθνικού και ευρωπαϊκού περιεχομένου, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση και την προώθηση εθνικών και ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών παραγωγών (Δουλγκέρη, 2020). Η Ελλάδα, τόνισε πως το ERTFLIX αποτελεί ένα ζωντανό παράδειγμα καινοτομίας στην ευρωπαϊκή πολιτιστική και δημιουργική βιομηχανία. Επεσήμανε παράλληλα, ότι συνέβαλε ουσιαστικά στην προώθηση της διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας του Ελληνικού περιεχομένου της δημόσιας τηλεόρασης, σε απάντηση των προκλήσεων που γεννήθηκαν τόσο από την παρουσία των διαδικτυακών γιγάντων στον τομέα VOD, αλλά και από την πανδημία του κορωνοϊού. Παρέθεσε στοιχεία, όπως το γεγονός ότι η διαθεσιμότητα του περιεχομένου της Δημόσιας Τηλεόρασης Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. εκτοξεύτηκε, καθώς αυτό κατέστη άμεσα διαθέσιμο μέσα από εφαρμογές έξυπνων τηλεοράσεων, ταμπλετών, έξυπνων κινητών τηλεφώνων και φορητών υπολογιστών-PC/MAC. Επίσης, επεσήμανε ότι το ERTFLIX, ανήλθε πολύ σύντομα στη δεύτερη θέση σε δημοφιλία μετά το NETFLIX στο σύνολο των αντίστοιχων πλατφορμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων άλλων γιγάντων του διαδικτύου όπως οι Amazon Prime Video, AppleTV Plus). Επιπρόσθετα, η ελληνική πλευρά τόνισε την εξαιρετική και πρωτόγνωρη αύξηση της διείσδυσης στο νεανικό κοινό και τη σημασία του ότι κάθε Έλληνας αλλά και κάθε Ευρωπαίος πολίτης που εισέρχεται στην Ελλάδα, έχει στη διάθεσή του άμεση δωρεάν πρόσβαση στο περιεχόμενο αυτό, επιδιώκοντας να πείσει τους Ευρωπαίους εταίρους της για την επιτυχία του εγχειρήματος (EETT, 2021).

1.4 Πρόταση για πανευρωπαϊκή πλατφόρμα

Η Ελλάδα, ανέδειξε το ERTFLIX ως παράδειγμα για τον τρόπο με τον η Ευρώπη θα μπορέσει να προωθήσει την διαθεσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού περιεχομένου, αξιοποιώντας μάλιστα καινοτόμα τεχνολογικά εργαλεία. Εν συνεχεία, μέσω του Τμήματος Οπτικοακουστικών Μέσων και Διαδικτύου της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας κι Ενημέρωσης, πρότεινε τη δημιουργία μιας ψηφιακής πανευρωπαϊκής βίντεο κατά παραγγελία/Video On Demand πλατφόρμας, με τη συνδρομή όλων των δημοσίων τηλεοράσεων της ΕΕ, στα πρότυπα του ERTFLIX, η οποία θα περιλαμβάνει ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο από όλα τα κ-μ. Συγκεκριμένα, πρωτότυπο υλικό από τις δημόσιες τηλεοράσεις και μακροπρόθεσμα

πρωτότυπο υλικό που θα προορίζεται αποκλειστικά για την πλατφόρμα, το οποίο θα είναι διαθέσιμο δωρεάν σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες αρχικά, με την προοπτική η πλατφόρμα ενδεχομένως να λειτουργήσει και σε παγκόσμιο επίπεδο, διατηρώντας πάντοτε την ευρωπαϊκή της ταυτότητα. Καθώς το μέλλον ανήκει στις υπηρεσίες streaming, υποστηρίχθηκε από την Ελλάδα ότι η ΕΕ θα πρέπει να πρωτοστατήσει στον τομέα αυτό. (Council of the European Union, 2021).

1.4.1. Συμβολή και δυνητικά οφέλη

Η θέση της Ελλάδας για τη συμβολή της streaming VOD πλατφόρμας είναι ξεκάθαρη, σύμφωνα με τον πρώην προϊστάμενο του τμήματος οπτικοακουστικών μέσων και διαδικτύου της ΓΓΕΕ, κύριο Γιαμουρίδη. Η πλατφόρμα, θα συμβάλλει στην προώθηση της διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού περιεχομένου, απαντώντας σε πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ένωση, όπως ποικιλία στο περιεχόμενο, και διείσδυση σε μεγαλύτερο κοινό. Επιπρόσθετα, η βελτιωμένη πρόσβαση των Ευρωπαίων πολιτών σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο, θα συνεισφέρει στη δημοφιλία της πλατφόρμας κι έτσι θα ενισχύσει τη ζήτηση για νέες ευρωπαϊκές παραγωγές και θα αναζωογονήσει την ευρωπαϊκή βιομηχανία οπτικοακουστικών, με ότι αυτό συνεπάγεται για την αύξηση εισοδημάτων αλλά και την ανάδειξη των Ευρωπαίων δημιουργών. Παράλληλα, η πλατφόρμα θα είναι ένα μοναδικό όχημα για την ανάδειξη των αξιών της Ένωσης, με σεβασμό στην πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία. (Pogorel, 2021). Είναι φανερό, πως η ελληνική δημόσια διοίκηση, έχοντας πλήρη συνείδηση της εποχής και των εξελίξεων παγκοσμίως αλλά και στην Ευρώπη και κοιτάζοντας μπροστά, διατυπώνει μία πρόταση, που αξιοποιεί νέα εργαλεία και συνεργασίες, ώστε να εκπληρώσει το ρόλο της, δηλαδή την επίτευξη του δημοσίου συμφέροντος σε επίπεδο Ελλάδας αλλά και ΕΕ, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο (Κτιστάκη, 2014).

1.5 Υποδοχή πρότασης

Η ανταπόκριση της Σλοβενικής προεδρίας στην πρόταση για τη δημιουργία της Πλατφόρμας, υπήρξε καταρχήν θετική. Στο πρώτο σχέδιο του κειμένου συμπερασμάτων του Συμβουλίου της ΕΕ, το οποίο επιμελήθηκε και παρουσίασε στις 03 Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με την ενίσχυση της διαθεσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του

ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού υλικού, συμπεριλήφθηκε εδάφιο, στο οποίο οι Υπουργοί Οπτικοακουστικών και Μέσων καλούν τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσουν την πιθανότητα δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής πλατφόρμας, σε συνεργασία με τα δημόσια μέσα. Η πλατφόρμα αυτή θα περιέχει ευρωπαϊκό περιεχόμενο από τα κράτη μέλη, το οποίο θα είναι διαθέσιμο σε όλους τους πολίτες της ΕΕ, σεβόμενο πάντοτε τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ακολούθησαν και σχετικά δημοσιεύματα στον ευρωπαϊκό διαδικτυακό Τύπο (Goujard,2021).

Η πλειοψηφία των κρατών μελών στην Ομάδα «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» (Audiovisual and Media Working Party), υποδέχθηκε θετικά την πρόταση της Ελλάδας, και η πρόταση της Ελλάδας συμπεριλήφθηκε στο τελικό Σχέδιο Συμπερασμάτων, το οποίο υιοθετήθηκε από τους αρμόδιους Υπουργούς στο Συμβούλιο της 30ης Νοεμβρίου 2021. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 40 του κειμένου αναφέρεται:

«ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ, ΝΑ:

Αναλογιστούν σχετικά με την ψηφιακή και τεχνολογική κυριαρχία της Ευρώπης, λαμβάνοντας υπόψη τους υφιστάμενους Ευρωπαίους παρόχους, και να αναλύσουν την προστιθέμενη αξία μιας πιθανής Ευρωπαϊκής πλατφόρμας, σε συνεργασία με τα δημόσια μέσα ενημέρωσης, η οποία θα περιλαμβάνει ευρωπαϊκό περιεχόμενο από τα κράτη μέλη που θα διατίθεται σε όσους περισσότερους πολίτες της ΕΕ είναι δυνατόν, διασφαλίζοντας παράλληλα τον σεβασμό των σχετικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των ισχυόντων κανονισμών για τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις.» (Council of the European Union, 2021)

Η υιοθέτηση της ελληνικής πρότασης από το Συμβούλιο της ΕΕ, αποτελεί το εναρκτήριο σημείο για την προσπάθεια υλοποίησης της πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας.

2. Ανάλυση της πρότασης και των επιμέρους ζητημάτων που ανακύπτουν

Παρόλο που η ελληνική πρόταση αποτυπώνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της ΕΕ, όπως και τελικώς υιοθετήθηκαν, είναι απαραίτητο να αναλυθούν αρχικά τα βασικά σημεία της, προκειμένου να καταστεί σαφές το τί ακριβώς περιλαμβάνει και εν συνεχεία να απαντηθεί το ερώτημα ποια είναι τα ζητήματα που προκύπτουν, λόγω της φύσης του εγχειρήματος. Έτσι, θα μπορέσουν να αντιμετωπιστούν προληπτικά ενδεχόμενες επιφυλάξεις που θα μπορούσαν να τεθούν από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Επομένως, για να μπορέσουμε να μιλήσουμε για προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας, είναι σημαντικό προηγουμένως να απαντηθούν ερωτήματα που ανακύπτουν εν τη γενέσει τους, καθώς οι εταίροι της Ελλάδας προσπαθούν να αντιληφθούν όλες τις πτυχές της πρότασης και το πώς ή ακόμα και αν θα μπορούσε να αποκτήσει υπόσταση στην παρούσα φάση.

Η επιτυχία του εγχειρήματος, απαιτεί να αποσαφηνιστούν όλες οι πλευρές της ιδέας και εν συνεχεία να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή στήριξη από το σύνολο των κρατών μελών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το πιο βασικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί για όλα τα μέρη και για τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, είναι το τί ακριβώς είναι η πανευρωπαϊκή πλατφόρμα. Εν συνεχεία, θα πρέπει να εξεταστούν τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, που αναφέρονται και στην τελική διατύπωση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της ΕΕ, όπως υιοθετήθηκαν το Νοέμβριο του 2021. Ακολουθούν τα ζητήματα ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας, αλλά και πιο πρακτικά ζητήματα, δηλαδή η τεχνική και η οικονομική πλευρά της πρότασης.

2.1 Τί είναι η πλατφόρμα

Οποιαδήποτε προσπάθεια αξιολόγησης μιας πρότασης, πρέπει να εκκινεί από το περιεχόμενό της. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, είναι σημαντικό να διασαφηνιστεί το τί ακριβώς αφορά στην ουσία της αυτή η πρόταση. Η πρόταση αφορά μια πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα ροής (streaming) βίντεο κατά παραγγελία - Video On Demand (VOD), σε συνεργασία και με τη συνδρομή των δημοσίων τηλεοράσεων των κρατών μελών της ΕΕ, η οποία θα περιλαμβάνει ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο από

όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ψηφιακή πλατφόρμα, θα παρέχει επιφυείς (OTT¹) υπηρεσίες παρακολούθησης οπτικοακουστικού περιεχομένου, στις οποίες θα έχουν πρόσβαση όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες. Ο κάθε Ευρωπαίος χρήστης/πολίτης, θα δύναται να εισέρχεται μέσω φυλλομετρητή (browser) ή να εγκαθιστά τη σχετική εφαρμογή στη συσκευή του και συγκεκριμένα στην τηλεόραση, στον φορητό (laptop) ή σταθερό (desktop) υπολογιστή, στο έξυπνο κινητό (smartphone) ή στην ταμπλέτα (tablet) που διαθέτει, και να τη χρησιμοποιεί δωρεάν. Για να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες, θα πρέπει να εγγραφεί σε αυτές, με επιλογή ονόματος χρήστη και κωδικού, να αποδεχτεί τους όρους χρήσης και να κάνει στη συνέχεια σύνδεση με τα προσωπικά στοιχεία. Αυτό είναι μια συνήθης πρακτική, που ακολουθείται από πλατφόρμες, γιατί προσφέρει χρήσιμα στοιχεία και στατιστικά στους παρόχους των επιφυών υπηρεσιών, ώστε να βελτιώνουν τις υπηρεσίες τους, αλλά βοηθά παράλληλα και στη διαρκή βελτίωση της εμπειρίας για τον κάθε χρήστη. Συγκεκριμένα, ο χρήστης, δημιουργώντας ένα προφίλ, θα μπορεί να έχει διάφορες δυνατότητες εξατομίκευσης, όπως το να δημιουργεί λίστες με αγαπημένα προγράμματα και κατηγορίες, να επιλέγει τίτλους προς μελλοντική θέαση και να παρακολουθεί τίτλους κάθε φορά από το σημείο που σταμάτησε. Οποιαδήποτε προσωπική πληροφορία παρέχεται κατά τη διαδικασία καταχώρισης, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το νόμο και τις διατάξεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Οι δε ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, θα δεσμεύονται ρητώς προς πλήρη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679), έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Αντίστοιχοι όροι χρήσης προβλέπονται από την ΕΡΤ, για τη χρήση των υπηρεσιών που παρέχει η πλατφόρμα ERTFLIX («ΕΡΤ: Όροι χρήσης ιστότοπων ΕΡΤ», 2019). Η εφαρμογή, θα διαθέτει μια κεντρική, ενιαία μορφή και θα παρέχει ένα πανομοιότυπο περιβάλλον και περιεχόμενο σε όλους τους χρήστες, ανεξαρτήτως της χώρας από την οποία πραγματοποιείται πρόσβαση. Πρόκειται λοιπόν για μια πλατφόρμα VOD, η οποία θα λειτουργεί σε γενικές γραμμές όπως οι επιτυχημένες εμπορικές πλατφόρμες παροχής υπηρεσιών βίντεο κατά παραγγελία τύπου NETFLIX, AMAZON PRIME VIDEO, DISNEY PLUS, APPLE TV PLUS και HBO

¹ Το OTT (over-the-top) είναι ένας τρόπος παροχής τηλεοπτικού και κινηματογραφικού περιεχομένου μέσω του Διαδικτύου κατά παραγγελία ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του μεμονωμένου καταναλωτή. Ο ίδιος ο όρος "over-the-top" που μεταφράζεται στα ελληνικά ως επιφυής υπηρεσία, σημαίνει ότι η υπηρεσία παρέχεται "πάνω από την κορυφή" μιας άλλης πλατφόρμας ("Telestram: What is OTT?", 2022).

MAX. Η ουσιώδης διαφορά με αυτές τις πλατφόρμες, θα είναι η καθολική δωρεάν πρόσβαση του πληθυσμού στο σύνολο του περιεχομένου.

2.1.1 Χαρακτηριστικά περιεχομένου

Το οπτικοακουστικό περιεχόμενο, θα τροφοδοτείται από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς κάθε κράτους μέλους της ΕΕ. Θα πρόκειται για παραγωγές των ιδίων των φορέων, αλλά και για ξένες παραγωγές. Ενδεικτικά, θα περιέχονται ψυχαγωγικές, εκπαιδευτικές και ενημερωτικές εκπομπές. Αυτές, θα εξειδικεύονται σε επιμέρους διακριτές κατηγορίες και θεματικές, όπως σειρές, ταινίες, μουσικές εκπομπές και αφιερώματα, τηλεπαιχνίδια, βιντεοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις, παιδικά προγράμματα, συνεντεύξεις και talk shows, ντοκιμαντέρ για τη φύση, την επιστήμη τα ταξίδια και τον πολιτισμό. Ιδιαίτερη προσπάθεια θα πρέπει να καταβληθεί, ώστε να συμπεριλαμβάνονται εκπομπές που προσανατολίζονται σε κοινωνικά θέματα και που προωθούν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ενσωμάτωση και την πολυμορφία.

Η συντριπτική πλειοψηφία του περιεχομένου, θα διατίθεται on demand, δηλαδή θα είναι κατά παραγγελία διαθέσιμο προς θέαση από τους χρήστες, αλλά θα δύναται να υπάρχει και ζωντανή ροή για συγκεκριμένες κατηγορίες εκπομπών όπως οι ειδήσεις. Θα υπάρχουν παραγωγές που θα βρίσκονται στην πλατφόρμα στο διηλεκές, αλλά και άλλες οι οποίες θα είναι διαθέσιμες για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κι αυτό διότι υπεισέρχονται ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων και συναφών περιορισμών.

Κρίσιμη είναι η πτυχή των μεταδεδομένων. Τα χαρακτηριστικά του οπτικοακουστικού υλικού, που θα μεταφορτώνεται στην πανευρωπαϊκή πλατφόρμα, θα πρέπει να αποτυπώνονται με τη μέγιστη δυνατή ακρίβεια. Για κάθε τίτλο, υφίσταται ένα σύνολο μεταδεδομένων, που θα πρέπει να καταγράφεται με πληρότητα και ακρίβεια και εν συνεχεία να ενσωματώνεται στην ψηφιακή πλατφόρμα. Τα μεταδεδομένα, βοηθούν στην καλύτερη οργάνωση των δεδομένων και άρα στην πιο εύκολη ανάκτηση των πληροφοριών, διευκολύνοντας έτσι την οργάνωση και ταξινόμηση του περιεχομένου. Για την ψηφιακή πλατφόρμα, θα είναι καίρια η χρησιμότητά τους. Παράλληλα, η χρήση και αξιοποίηση των μεταδεδομένων, βοηθά την ίδια την πλατφόρμα να βελτιώνει τις

υπηρεσίες που παρέχει, εξατομικεύοντας την εμπειρία του χρήστη. Έτσι, η πλατφόρμα θα μπορεί να κερδίζει όλο και περισσότερο τους χρήστες και να εδραιώνεται σταδιακά (Κατσούλας, 2021).

Παράλληλα, χρειάζεται ιδιαίτερη μέριμνα για την περιγραφή του οπτικοακουστικού περιεχομένου. Ο κύριος Κωνσταντίνος Μπουρούνης, αναπληρωτής γενικός διευθυντής προγράμματος της E.P.T. A.E., σε προσωπική επικοινωνία, τόνισε πως είναι πολύ σημαντικό να δοθεί η απαραίτητη προσοχή στην περιγραφή του κάθε τίτλου περιεχομένου. Οι δύο αυτές γραμμές, που βρίσκονται κάτω από κάθε διαθέσιμο τίτλο, ευθύνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό για την απήχηση ή όχι μιας σειράς ή ταινίας. Σε συνδυασμό μάλιστα με τα μεταδεδομένα, η περιγραφή αυτή μπορεί να προσαρμόζεται, για να προσελκύει τον χρήστη, σύμφωνα με το ιστορικό των επιλογών του. Ο κύριος Μπουρούνης, θεωρεί επίσης, πως για την επιτυχία της διάδοσης της πλατφόρμας πρέπει να αφιερωθεί χρόνος και να γίνει μια επιμελημένη προσπάθεια στην επιλογή και κατηγοριοποίηση του περιεχομένου, ώστε η πλατφόρμα να φαίνεται φιλική προς τον Ευρωπαϊκό χρήστη και συνάμα ποιοτική και σύγχρονη.

2.1.2 Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Οι «υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας» (value added services), είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται στις τηλεπικοινωνίες, για να περιγράψει μη βασικά χαρακτηριστικά, δηλαδή βελτιωμένες ή ενισχυμένες δυνατότητες και παροχές σε σχέση με τον βασικό κορμό δικτυακών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων. Αυτό αναφέρεται παραδοσιακά σε μη φωνητικές λειτουργίες όπως βίντεο, δεδομένα και ούτω καθεξής. Συνήθως, δεν αποσκοπούν απλώς στη διαφοροποίηση της λειτουργικότητας του πακέτου προϊόντων, αλλά, αντίθετα, παρέχουν λειτουργική ή/και διοικητική συνέργεια μεταξύ του φάσματος των υπηρεσιών του. Οι υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας πιστεύεται ότι ωφελούν τόσο τους πελάτες, όσο και τους παρόχους υπηρεσιών («Technopedia: Value-Added Service (VAS)», 2016).

Θα είναι ωφέλιμο να διερευνηθεί ο εμπλουτισμός της πλατφόρμας με υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, οι οποίες θα ενισχύσουν την προσβασιμότητα, αλλά και τη λειτουργικότητα της πλατφόρμας και, εν συνεχεία, θα τονώσουν το ενδιαφέρον των χρηστών. Ειδικότερα, ο υπερεθνικός χαρακτήρας της ψηφιακής πλατφόρμας,

προϋποθέτει μέριμνα για υποτιτλισμό αλλά και μεταγλώττιση, καθώς το περιεχόμενο θα προέρχεται από 27 κράτη μέλη της ΕΕ, που ομιλούν διαφορετικές γλώσσες. Ο υποτιτλισμός είναι μια δύσκολη και δαπανηρή υπόθεση σύμφωνα με τον κύριο Μπουρούνη, ωστόσο σχετικές διαδικασίες έχουν ήδη δρομολογηθεί για μέρος του περιεχομένου της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., με την έναρξη υποτιτλισμού του στα αγγλικά, που είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα. Επίσης, ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για τα ζητήματα προσβασιμότητας. Πέραν του αναγκαίου υποτιτλισμού για τα άτομα με προβλήματα ακοής, σημαντική είναι και η προσθήκη εκφωνήσεων/φωνητικής περιγραφής, για τους έχοντες προβλήματα όρασης.

Σημαντικός παράγοντας, που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη αναφορικά με την προσθήκη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, είναι η ανάπτυξη του φαινομένου δεύτερης οθόνης (second screen), δηλαδή η τάση των ανθρώπων τα τελευταία χρόνια να ασχολούνται ταυτόχρονα με περισσότερες από μία τεχνολογίες. Συγκεκριμένα, καταγράφεται η έντονη ενασχόληση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κατά την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών. Ένα βασικό μέσο που χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό, είναι το Twitter, όπου αναρτώνται σχόλια για τις εκπομπές, μέσω της χρήσης μιας δεύτερης οθόνης/συσκευής, όπως ένα έξυπνο τηλέφωνο ή μια ταμπλέτα, παράλληλα με την παρακολούθηση της βασικής οθόνης (main screen). Παρατηρείται πως το τηλεοπτικό κοινό απομακρύνεται από μια παθητική στάση και μεταβαίνει σε πιο ενεργητικό ρόλο, αλληλεπιδρώντας όλο και περισσότερο με το περιεχόμενο στο οποίο εκτίθεται. (Mukherjee κ.ά., 2014)

Σύμφωνα με έρευνα της αμερικάνικης εταιρίας μέτρησης δεδομένων, πληροφοριών και αγοράς Nielsen, σχεδόν οι μισοί κάτοχοι έξυπνων τηλεφώνων ή ταμπλετών, χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση τη «δεύτερη οθόνη» τους, ενασχολούμενοι με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook και το Twitter, για να εκφράσουν την άποψή τους για το περιεχόμενο που βλέπουν (Turner, 2013).

Αυτό το φαινόμενο, μπορεί να αξιοποιηθεί προς όφελος του εγχειρήματος. Θα μπορούσε να αναπτυχθεί πιο εμπλουτισμένη εφαρμογή της πλατφόρμας, με επιπλέον δυνατότητες για τα έξυπνα κινητά ή τις ταμπλέτες. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα ψηφοφοριών του κοινού αναφορικά με θέματα σχετικά με το περιεχόμενο κάποιων εκπομπών και η δημιουργία φόρουμ συζητήσεων, θα μπορούσαν να αυξήσουν σημαντικά την

ενασχόληση και την αλληλεπίδραση των χρηστών με την πλατφόρμα. Παράλληλα, η ύπαρξη επιπλέον υλικού, όπως έξτρα σκηνές, making of, συνεντεύξεις συντελεστών, κρατούν ζωντανό το ενδιαφέρον των χρηστών.

Άλλωστε, σημαντική υπηρεσία προστιθέμενης αξίας θα μπορούσε να είναι και τα παιχνίδια (online gaming), τα οποία ενισχύουν την αλληλεπίδραση των χρηστών, αλλά και απευθύνονται σε νεανικά κοινά. Το Netflix έχει ήδη προσθέσει παιχνίδια στον κατάλόγό του, δείχνοντας το δρόμο και για τις άλλες πλατφόρμες (Solsman, J. E., 2022). Τα παιχνίδια μπορούν να επιλεγούν προσεκτικά, ώστε να μην είναι αμιγώς ψυχαγωγικού χαρακτήρα, αλλά να διαθέτουν και εκπαιδευτική χροιά.

2.2 Ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Ένα σημείο που χρήζει περαιτέρω ανάλυσης, είναι τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Όταν κάποιος δημιουργεί ένα πρωτότυπο λογοτεχνικό, επιστημονικό και καλλιτεχνικό έργο, όπως ποιήματα, άρθρα, ταινίες, τραγούδια ή γλυπτά, προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα. Κανείς, εκτός από τον δημιουργό, δεν έχει το δικαίωμα να δημοσιοποιήσει ή να αναπαράγει το έργο. Γι' αυτό και υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες που εφαρμόζονται ("Your Europe: Copyright", 2021). Τα πνευματικά δικαιώματα είναι η βάση των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στη βιομηχανία της ψυχαγωγίας και οι δικαιούχοι/δημιουργοί των ψυχαγωγικών αγαθών χρεώνουν τη χρήση τους. Προκειμένου να προστατεύονται επαρκώς τα δικαιώματα αυτά, θα πρέπει οι νόμοι που τα προστατεύουν να τροποποιούνται κατάλληλα και να αναπροσαρμόζονται, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες τεχνολογικές συνθήκες (Curran, J. κ.ά., 2007). Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι άνθρωποι που παρέχουν την ουσία στη βιομηχανία των μέσων επικοινωνίας και ανησυχούν με την προοπτική οι ιδέες τους να αναπαραχθούν σε διάφορες μορφές δίχως καμία αποζημίωση για την πνευματική ιδιοκτησία τους, θωρακίζονται στην εποχή της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης (Biagi, S., 1998).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προσαρμόζει τους κανόνες της ΕΕ για τα πνευματικά δικαιώματα στις νέες συμπεριφορές των καταναλωτών, σε μια Ευρώπη που εκτιμά την πολιτιστική της ποικιλομορφία. Τα πνευματικά δικαιώματα γίνονται έτσι σεβαστά και διασφαλίζεται ότι οι συγγραφείς, οι συνθέτες, οι καλλιτέχνες, οι κινηματογραφιστές και άλλοι δημιουργοί λαμβάνουν αναγνώριση, πληρωμή και προστασία για τα έργα τους, σε

μια εποχή όπου οι ψηφιακές τεχνολογίες έχουν αλλάξει ριζικά τον τρόπο παραγωγής, διανομής και πρόσβασης δημιουργικού περιεχομένου (“European Commission: Shaping Europe’s digital future: Copyright”, χ.χ.).

Το οπτικοακουστικό περιεχόμενο, υπόκειται γενικά σε πνευματικά δικαιώματα και χρησιμοποιούνται άδειες για την παραχώρηση δικαιωμάτων χρήσης του περιεχομένου, είτε αυτό παράγεται εντός του φορέα, είτε αγοράζεται για αναμετάδοση. Η αδειοδότηση, είναι μια παγκόσμια μέθοδος, που διασφαλίζει ότι κάθε «μονάδα» περιεχομένου μπορεί να διατεθεί στο εμπόριο ανά τον κόσμο, χωρίς να παραβιάζονται τα δικαιώματα που σχετίζονται με αυτό, ειδικά σε έναν κόσμο που επικεντρώνεται στο διαδίκτυο. Συνήθως, ο ιδιοκτήτης του περιεχομένου επιτρέπει στον αναμεταδότη την άδεια χρήσης του περιεχομένου, στη βάση μιας συμφωνίας, που ορίζει μεταξύ άλλων την ανάλυση εικόνων των υπηρεσιών ροής και των αρχείων τηλεφόρτωσης (download), τα ανώτατα επιτρεπτά όρια στον αριθμό τηλεφορτώσεων ανά συσκευή ή ανά μήνα για κάθε χρήστη υπηρεσιών, τους ενδεχόμενους γεωγραφικούς περιορισμούς που ισχύουν για την προβολή του περιεχομένου. Οι αυστηροί όροι οδηγούν σε προκλήσεις για τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, οι οποίοι συχνά έρχονται αντιμέτωποι με μια απροθυμία των κατόχων του περιεχομένου να δώσουν άδεια χρήσης σε διαχειριστές πλατφορμών, φοβούμενοι τους κινδύνους ενδεχόμενης εξαγωγής και διαρροής των παραγωγών τους στο διαδίκτυο. Και ακόμα και όταν αδειοδοτούν, οι γεωγραφικοί περιορισμοί δημιουργούν δυσκολίες. Επομένως, είναι αναγκαία η αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών, μέσω διαπραγμάτευσης μιας ισορροπημένης κατά το δυνατόν εκδοχής των όρων των συμφωνιών, ώστε να ικανοποιούνται τόσο οι κάτοχοι όσο και οι αναμεταδότες του περιεχομένου (EBU, 2021).

Η νέα νομοθεσία που θεσπίζει η ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/789 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Απριλίου 2019, διασφαλίζει ότι οι πολίτες της ΕΕ μπορούν να έχουν πρόσβαση σε ευρύτερη επιλογή προγραμμάτων, επιγραμμικά και διασυννοριακά. Η οδηγία, διευκολύνει τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να καταστήσουν ορισμένα προγράμματα διαθέσιμα στις ζωντανές τηλεοπτικές τους υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες ετεροχρονισμένης μετάδοσης σε όλα τα κράτη μέλη, διασφαλίζοντας, παράλληλα, ότι οι δημιουργοί αμείβονται επαρκώς για τη χρήση του περιεχομένου τους. Επίσης, απλοποιεί τη διανομή περισσότερων ραδιοτηλεοπτικών

καναλιών από τις υπηρεσίες αναμετάδοσης («Εναρξη εφαρμογής νέας νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας», 2021).

Στην Οδηγία της ΕΕ, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ, εκτιμούν ότι οι υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία έχουν τη δυνατότητα να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διάδοση των οπτικοακουστικών έργων σε ολόκληρη την Ένωση. Ωστόσο, η διαθεσιμότητα αυτών των έργων, ιδίως ευρωπαϊκών έργων, σε υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία, παραμένει περιορισμένη, λόγω δυσκολιών σύναψης συμφωνιών για την επιγραμμική εκμετάλλευση των εν λόγω έργων, εξαιτίας των ζητημάτων που σχετίζονται με τη χορήγηση άδειας χρήσης των δικαιωμάτων. Τα ζητήματα αυτά θα μπορούσαν για παράδειγμα να ανακύψουν, όταν ο κάτοχος των δικαιωμάτων για μια συγκεκριμένη επικράτεια έχει χαμηλό οικονομικό κίνητρο να εκμεταλλευτεί επιγραμμικά ένα έργο και δεν παραχωρεί άδεια εκμετάλλευσης ή παρακρατά τα επιγραμμικά δικαιώματα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στη μη διαθεσιμότητα οπτικοακουστικών έργων σε υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία (Οδηγία 2019/790). Η διαθεσιμότητα λοιπόν του περιεχομένου, συναρτάται κάθε φορά με τη βούληση των κατόχων δικαιωμάτων και τα σχετικά ζητήματα περιπλέκονται ακόμα περισσότερο από τις διαφορετικά μοντέλα αδειοδότησης των κρατών μελών που βασίζονται στην αρχή της εδαφικότητας (European Audiovisual Observatory, 2020).

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κεφαλαίου 3 της οδηγίας, με τίτλο «Μηχανισμός διαπραγμάτευσης», «Τα κράτη μέλη, εξασφαλίζουν ότι τα μέρη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σχετικά με τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης δικαιωμάτων όταν επιδιώκουν να συνάψουν συμφωνία με σκοπό τη διάθεση οπτικοακουστικών έργων σε υπηρεσίες διάθεσης βίντεο κατά παραγγελία, μπορούν να στηρίζονται στη συνδρομή ενός αμερόληπτου οργάνου ή διαμεσολαβητών. Το αμερόληπτο όργανο, που ιδρύεται ή ορίζεται από το κράτος μέλος και οι διαμεσολαβητές, παρέχουν συνδρομή στα μέρη στις διαπραγματεύσεις τους και τα βοηθούν να επιτύχουν συμφωνίες» (Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ, Οδηγία 2019/790).

Προς διευκόλυνση λοιπόν της χορήγησης αδειών για τα δικαιώματα επί οπτικοακουστικών έργων σε υπηρεσίες βίντεο κατά παραγγελία, προβλέπεται μηχανισμός διαπραγμάτευσης, που επιτρέπει στα μέρη τα οποία επιθυμούν να συνάψουν συμφωνία να βασίζονται στη βοήθεια ενός αμερόληπτου οργάνου ή ενός ή περισσότερων διαμεσολαβητών. Επίσης, προβλέπεται και η αρχή της δέουσας και αναλογικής αμοιβής στις συμβάσεις εκμετάλλευσης δημιουργών και ερμηνευτών (Άρθρο 18), όπως και η υποχρέωση διαφάνειας (Άρθρο 19). Η τελευταία ορίζει πως τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δημιουργοί και οι ερμηνευτές λαμβάνουν τακτικά, επικαιροποιημένες και επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την εκμετάλλευση, την προώθηση των έργων και των ερμηνειών τους, τα έσοδα που προέκυψαν και την οφειλόμενη αμοιβή, από τα μέρη στα οποία έχουν χορηγήσει άδεια (Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και τροποποίηση των οδηγιών 96/9/EK και 2001/29/EK, Οδηγία 2019/790).

Οι νομοθετικές παρεμβάσεις σε επίπεδο ΕΕ κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και είναι απαραίτητες για τη διευκόλυνση εξασφάλισης περιεχομένου για την πλατφόρμα. Εναρμονίζοντας τις εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις των κρατών μελών, δημιουργούν μια στέρεα βάση, που θα οδηγήσει σε ασφάλεια δικαίου στον τομέα αυτό στην ΕΕ. Επιπρόσθετα, διευκολύνουν τον διάλογο και τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, ώστε τα οποιαδήποτε ανακύπτοντα ζητήματα να επιλύονται με αποτελεσματικό τρόπο και εν τη γενέσει τους, γεγονός που δύναται να λειτουργήσει προτρεπτικά για διακρατικές συνεργασίες. Παράλληλα, προστατεύουν τους δημιουργούς θωρακίζοντας τα σχετικά τους δικαιώματα. Είναι σε κάθε περίπτωση σημαντικό, οι διαδικασίες να μπορέσουν να λειτουργήσουν ομαλά στην πράξη, ξεπερνώντας τα συννοριακά εμπόδια και γεφυρώνοντας τις διαφορές μεταξύ των διαφορετικών κρατικών μοντέλων αδειοδότησης, που θα μπορούσαν να στερήσουν μέρος του πλούσιου περιεχομένου από την πλατφόρμα² (European Audiovisual Observatory, 2020).

² Αξίζει να σημειωθεί πως ο κύριος Κωνσταντίνος Μπουρούνης της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. έχει προτείνει μία ενδεικτική «φόρμουλα» για την επίλυση των σχετικών ζητημάτων, που περιλαμβάνει την αξιοποίηση του πλούσιου αρχείου αλλά και εκπομπών στις οποίες ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικοί φορείς διαθέτουν τα κυρίαρχα δικαιώματα, όπως επίσης και την αξιοποίηση της έννοιας «παραθύρου» για εξασφάλιση δημοφιλών εκπομπών και ταινιών που θα συμβάλουν στην ανταγωνιστικότητα της πλατφόρμας (Για περισσότερα, ανατρέξτε στην υποενότητα 2.6).

2.3 Ζητήματα ανταγωνισμού και κρατικές ενισχύσεις

Έτερο σημείο, το οποίο θα μπορούσε να απασχολήσει μέρος των κρατών μελών, είναι τα θέματα ανταγωνισμού. Ο τομέας των μέσων ενημέρωσης, που περιλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα ταινίες και τηλεοπτικές εκπομπές, διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στη συνεχή πρόοδο των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, καθώς και στην ανάπτυξη και διατήρηση του πολιτισμού, της πληροφόρησης, της εκπαίδευσης και της δημοκρατίας. Τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των μέσων χαρακτηρίζεται από τεχνολογική σύγκλιση, με τους διάφορους τύπους συσκευών και δικτύων που χρησιμοποιούνται για την παράδοση περιεχομένου στους θεατές να γίνονται ευρύτερα διαθέσιμοι και να αφομοιώνονται με γρήγορους ρυθμούς από την κοινωνία. Ακολούθως, δημιουργούνται διασυνοριακές ευκαιρίες, εμφανίζονται νέα επιχειρηματικά μοντέλα και νέοι επιχειρηματικοί φορείς και ενίοτε τίθενται προκλήσεις στις καθιερωμένες επιχειρηματικές πρακτικές (“European Commission Competition policy:Media”, χ.χ.).

Υπό το φως των τεχνολογικών εξελίξεων και της ανάδυσης πλατφορμών και ψηφιακών παικτών και προκειμένου η ΕΕ να προστατεύσει τους φορείς παραδοσιακών υπηρεσιών επικοινωνίας, εξέδωσε την Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD), που αφορά τόσο τις παραδοσιακές τηλεοπτικές εκπομπές, όσο και τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων κατά παραγγελία. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 τροποποιεί και επικαιροποιεί το σύστημα AVMSD στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, προκειμένου να επεκτείνει συγκεκριμένους οπτικοακουστικούς κανόνες σε πλατφόρμες κοινής χρήσης βίντεο, καθώς και σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο που διαμοιράζεται σε συγκεκριμένες υπηρεσίες κοινωνικών μέσων επικοινωνίας και εισαγάγει ευελιξία όσον αφορά τους περιορισμούς που ισχύουν για την τηλεόραση (“Eur-lex: Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD)”, 2019).

Παράλληλα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εργάζεται για να διασφαλίσει ότι τηρούνται οι κανόνες ανταγωνισμού στον τομέα των μέσων ενημέρωσης. Οι περιπτώσεις και οι πρωτοβουλίες πολιτικής που εξετάζει, αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές μπορούν να επωφεληθούν τόσο από μια ευρύτερη επιλογή και απεριόριστη πρόσβαση σε περιεχόμενο υψηλής ποιότητας σε

ανταγωνιστικές τιμές, όσο και από την αυξημένη τεχνολογική καινοτομία στον τομέα (“European Commission: Competition policy:Media”, χ.χ.).

Παρεμφερές ζήτημα που εγείρεται, είναι αυτό των κρατικών ενισχύσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφαρμόζει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, για να διασφαλίσει ότι η στήριξη των κυβερνήσεων της ΕΕ σε μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις δεν τους παρέχει αθέμιτο πλεονέκτημα ούτε διαταράσσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς («Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Κρατικές ενισχύσεις την περίοδο της πανδημίας», 2020). Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ, ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές». (Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016/C 262/01).

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι συνήθως, η δημόσια ραδιοτηλεόραση χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από εισφορά που επιβάλλεται στους κατόχους τηλεοπτικών συσκευών. Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, το κράτος συνεισφέρει κεφάλαια ή παραγράφει χρέη των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Τα χρηματοδοτικά μέτρα αυτού του είδους, απορρέουν συνήθως από τις δημόσιες αρχές και συνεπάγονται τη μεταφορά κρατικών πόρων. Η δημόσια χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, αποτελεί αντιστάθμιση για την εκτέλεση αποστολής δημόσιας υπηρεσίας και συνδέεται με το γεγονός ότι η δημόσια τηλεόραση θεωρείται δημόσιο αγαθό. Το Δικαστήριο της ΕΕ έχει καθορίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας δε συνιστά κρατική ενίσχυση και έχει αποφανθεί αναφορικά με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, ώστε να μη δημιουργείται πλεονέκτημα. (Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ραδιοτηλεόραση, 2009/C 257/01).

Επίσης, στο Πρωτόκολλο υπ’ αριθμόν 29 της ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμάται ότι το σύστημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη είναι άρρηκτα

συνδεδεμένο με τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες κάθε κοινωνίας. Τονίζεται η ανάγκη να διασφαλίζεται η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης και ορίζεται πως οι διατάξεις των Συνθηκών ισχύουν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Η χρηματοδότηση αυτή, θα πρέπει να παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριοθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος και να μην επηρεάζει τις συνθήκες του εμπορίου και τον ανταγωνισμό εντός της Ένωσης σε βαθμό αντιβαίνοντα στο κοινό συμφέρον, ενώ λαμβάνεται υπόψη η πραγματοποίηση του στόχου που εξυπηρετεί αυτή η δημόσια υπηρεσία (2012/C 326/01).

Σε πρώτη ανάγνωση, στην περίπτωση της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας δε φαίνεται να δημιουργούνται στρεβλώσεις, και η συνεργασία των κρατών μελών σε επίπεδο δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων δε δημιουργεί οιοδήποτε πλεονέκτημα σε επιλεκτική βάση, που να παραβαίνει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. (“European Commission: State Aid Overview”, χ.χ.). Σε κάθε περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει και να αξιολογήσει το συγκεκριμένο ζήτημα, λαμβάνοντας υπόψη τον ιδιαίτερο ρόλο που επιτελούν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στις δημοκρατικές κοινωνίες της ΕΕ, που είναι συνυφασμένος με την ιδέα της δημόσιας κοινωνικής υπηρεσίας (Καραδημητρίου, 2016).

Μελετώντας την περίπτωση της ευρείας συνεργασίας των κρατών μελών της ΕΕ για τη δημιουργία της διασυνοριακής πλατφόρμας, τα ζητήματα του ανταγωνισμού εμφανίζονται πιο επίκαιρα από ποτέ. Επομένως, είναι πολύ σημαντικό να εξασφαλίζεται η άρση των εμποδίων στον ανταγωνισμό, ώστε όλοι οι παίκτες στον οπτικοακουστικό κλάδο να μπορούν να συμμετέχουν στην αγορά επί ίσοις όροις και να διεκδικούν μερίδιο του χρόνου και της προσοχής του ευρωπαϊκού ακροατηρίου. Η αρχή έχει γίνει από την ΕΕ.. Τα κράτη μέλη και οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εργάζονται ακατάπαυστα προς την κατεύθυνση ενός ανοικτού στον ανταγωνισμό οπτικοακουστικού τοπίου. Μόνο τότε θα είναι δίκαιο και ισότιμο το εγχείρημα, και δε θα λειτουργεί στρεβλωτικά για τον ανταγωνισμό.

Τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων εμφανίζονται και στην τελική διατύπωση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της ΕΕ,

όπως υιοθετήθηκαν τελικώς το Νοέμβριο του 2021 (Council of the European Union, 2021). Ωστόσο, η Ελλάδα προνοώντας για τα ζητήματα αυτά, μπορεί να προτείνει τη συγκρότηση μιας Ειδικής Ομάδας Εμπειρογνομόνων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτή η ομάδα θα είναι επιφορτισμένη με το καθήκον της ενδελεχούς εξέτασης των θεμάτων αυτών, ώστε να διασφαλιστεί αφενός ότι η πλατφόρμα είναι πλήρως συμβατή με το ενωσιακό δίκαιο και αφετέρου ότι μπορεί να υλοποιηθεί χωρίς να θυσιαστεί μέρος της λειτουργικότητάς της.

2.4 Ζητήματα ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας

Αναφορικά με τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία, πρέπει να σημειωθεί πως έχουν γίνει ουσιαστικά βήματα, που ανοίγουν το δρόμο για την ευόδωση διακρατικών συνεργασιών για υπηρεσίες κατά παραγγελία οπτικοακουστικού περιεχομένου. Η Οδηγία της ΕΕ για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD) διέπει τον πανευρωπαϊκό συντονισμό εθνικής νομοθεσίας για όλα τα οπτικοακουστικά μέσα, τόσο τις παραδοσιακές τηλεοπτικές εκπομπές όσο και τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων κατά παραγγελία. Η οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 τροποποιεί και επικαιροποιεί το σύστημα AVMSD στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να συμβάλει στην προώθηση ευρωπαϊκού περιεχομένου και να ενισχύσει την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Οι χώρες της ΕΕ πρέπει να διασφαλίζουν την ελευθερία λήψης και δεν πρέπει να περιορίζουν τις εκπομπές οπτικοακουστικών μέσων από άλλες χώρες της ΕΕ. Αυστηρότεροι κανόνες από εκείνους της οδηγίας μπορούν να εφαρμοστούν από τις χώρες υπό ορισμένες συνθήκες και ακολουθώντας συγκεκριμένες διαδικασίες (“EUR-Lex: Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD)”, 2019).

Η Μαργκρέιτε Βέστεϊγιερ, εκτελεστική αντιπρόεδρος για μια Ευρώπη Έτοιμη για την Ψηφιακή Εποχή, δήλωσε πως η οδηγία για τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα (σε συνδυασμό με την οδηγία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας) θα επιτρέψει τη διάθεση περισσότερου περιεχομένου σε ολόκληρη την ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο, θα καθίσταται εφικτό να απολαμβάνουν οι Ευρωπαίοι πολίτες στον μέγιστο βαθμό τα πλεονεκτήματα του διαδικτύου και των ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων και σε διασυνοριακό επίπεδο («Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Έναρξη εφαρμογής νέας νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας», 2021).

Καθίσταται κατανοητό πως η ενωσιακή νομοθεσία στοχεύει στη δημιουργία και διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, συμβάλλοντας παράλληλα στην προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας και στην παροχή επαρκούς επιπέδου προστασίας των καταναλωτών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, μπορεί να δομηθεί μια νέας υφής συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, με τη δημιουργία της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου.

2.5 Τεχνικά ζητήματα

Είναι πολύ σημαντικό να εξεταστεί η τεχνική πλευρά του εγχειρήματος. Για να δημιουργηθεί η νέα, ιδιόκτητη πλατφόρμα παροχής επιφών υπηρεσιών, τεχνικά προϋποτίθεται η ανάπτυξη της ίδιας της πλατφόρμας. Η ανάπτυξη, ακολουθείται από τη λειτουργία και συντήρηση της εφαρμογής/πλατφόρμας. Παράλληλα, πρέπει να διασφαλιστεί η υπολογιστική ισχύς, ο αποθηκευτικός χώρος και η υποδομή που θα υποστηρίξουν τη λειτουργία της πλατφόρμας και τη διάθεση του οπτικοακουστικού περιεχομένου, δηλαδή το πού θα φιλοξενηθεί η πλατφόρμα και το περιεχόμενο που θα παρέχει. Προϋποτίθεται λοιπόν η ύπαρξη και χρήση ενός ειδικού και κατάλληλου περιβάλλοντος. Στην περίπτωση της πλατφόρμας ERTFLIX, αποφασίστηκε η φιλοξενία των υποδομών και των υπηρεσιών της ψηφιακής πλατφόρμας (streaming platform) στο σύννεφο περιβάλλον της εταιρίας Amazon (AWS Cloud services), από την 1^η Ιουνίου του 2021 και μέχρι να εξεταστεί από τη διοίκηση της EPT η περίπτωση μεταφοράς των υπηρεσιών και των υποδομών σε δικό της περιβάλλον, όταν αυτό καταστεί δυνατόν, ή σε άλλο επωφελές περιβάλλον. («Radio & tv link: EPT: Έγκριση υπηρεσιών φιλοξενίας & διάθεσης πολυμεσικού περιεχομένου στο σύννεφο (cloud) Amazon Services», 2021).

Αξίζει να αναφερθεί πως και η παγκοσμίως επιτυχημένη πλατφόρμα παροχής υπηρεσιών ροής βίντεο κατά παραγγελία NETFLIX χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες δικτύου της Amazon (Amazon Web Services). Μέσω των υπηρεσιών νέφους της Amazon, το NETFLIX εξασφαλίζει επιγραμμικό χώρο αποθήκευσης, μηχανή συμβουλών, διακωδικοποίηση βίντεο, βάσεις δεδομένων και στατιστικά στοιχεία. Οι υπηρεσίες δικτύου της Amazon, παρέχουν στο Netflix υπολογιστική ισχύ, αποθηκευτικό χώρο και υποδομή που

επιτρέπουν στην εταιρία να επιτυγχάνει ταχεία κλιμακωσιμότητα πόρων, ασφαλή λειτουργία και κάλυψη των αναγκών. (“AWS: Netflix on AWS”, 2019)

Αδιαμφισβήτητα, το μέγεθος του εγχειρήματος επιβάλλει να ληφθεί εγκαίρως μέριμνα για το πώς θα στηθεί τεχνικά η πλατφόρμα, το πού θα φιλοξενηθεί και το πώς θα λειτουργήσει απρόσκοπτα και με ασφάλεια και εν συνεχεία το πώς θα συντηρηθεί. Καθώς υπάρχουν ήδη παρόμοια εγχειρήματα σε κράτη μέλη της ΕΕ, έχει ήδη αναπτυχθεί μια εμπειρία που αναμένεται να αποδειχτεί χρήσιμη. Ενδεχομένως θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα να ακολουθηθεί ένας συνεργατικός τρόπος ανάπτυξης και από κοινού διαχείρισης και λειτουργίας της πλατφόρμας. Ιδανικά, θα επιδιωχθεί ένας δίκαιος καταμερισμός των καθηκόντων ανάπτυξης και διαχείρισης της πλατφόρμας, που θα αντιστοιχεί στις δυνάμεις του κάθε συμμετέχοντα. Δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο φιλοξενίας σε υποδομές νέφους ιδιωτικών επιχειρήσεων, όπως η Amazon που προαναφέρθηκε, καθώς πρόκειται για αξιόπιστη λύση, που μπορεί να υποστηρίξει τις απαιτήσεις μεγαλεπήβολων εγχειρημάτων. Σε κάθε περίπτωση, παρουσιάζεται μία ευκαιρία μέσω της αξιοποίησης των δυνάμεων των κρατών μελών. Η από κοινού τεχνική πραγμάτωση του εγχειρήματος, θα καταστήσει εφικτή τη χρήση της τεχνογνωσίας αλλά και των διαθέσιμων πόρων των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων των κρατών μελών, με έναν συμφερότερο για όλους τρόπο, αλλά και θα θέσει γερές βάσεις για το χτίσιμο και την εξέλιξη της πλατφόρμας.

2.6 Οικονομικά ζητήματα

Η δημόσια ραδιοτηλεόραση κατά βάση χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή από κάποια εισφορά/τέλος που επιβάλλεται στους κατόχους τηλεοπτικών συσκευών. Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, το κράτος συνεισφέρει κεφάλαια ή παραγράφει χρέη των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Τα χρηματοδοτικά μέτρα αυτού του είδους απορρέουν συνήθως από τις δημόσιες αρχές και συνεπάγονται τη μεταφορά κρατικών πόρων. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2009).

Αυτό ισχύει με διάφορες παραλλαγές στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Στην Ελλάδα, ως αντιστάθμισμα για την εκπλήρωση των σκοπών της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, επιβάλλεται και εισπράττεται υπέρ της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. ανταποδοτικό τέλος

ύψους τριών (3,00) ευρώ μηνιαίως ανά παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. (Άρθρο 5 παρ.1, Ν.4324/2015). Έτσι, ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας της Ελλάδας συγκεντρώνει έσοδα ύψους περίπου 190 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως. Σύμφωνα με τα στοιχεία και τις πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2020, ο κύκλος εργασιών της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. είναι 193 εκατομμύρια ευρώ και προκύπτει καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα κατά 14,5 εκατομμυρίων ευρώ και η οποία τα διαμορφώνει στο ύψος των 243 εκατομμυρίων ευρώ (ΕΡΤ, 2021).

Παράλληλα, στο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. για τα έτη 2020-2024, αποτυπώνεται ρητά πως βασική επιδίωξη της Διοίκησης της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. αποτελεί η προσφορά ενός ποιοτικού και ανταγωνιστικού προγράμματος προς το κοινό, και η μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας που δίνεται στο βασικό χρηματοδότη της εταιρείας, δηλαδή τους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. έχει ξεκινήσει συζητήσεις με τον μέτοχο προκειμένου να παύσει η υποχρέωση για κερδοφορία, η οποία οδηγεί στην δέσμευση αρκετών εκατομμυρίων ευρώ κάθε χρόνο, τα οποία θα μπορούσαν υπό άλλες συνθήκες να διατεθούν για την ενδυνάμωση του προγράμματος και των υπηρεσιών της ΕΡΤ (ΕΡΤ, 2020).

Παρατηρούμε λοιπόν ότι αφενός η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. είναι μια εύρωστη επιχείρηση και αφετέρου έχει τη βούληση να συνεισφέρει ουσιαστικά για την εκπλήρωση των στόχων της ως δημόσιας, κοινωνικής υπηρεσίας. Κατ' αναλογία οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και των έτερων κρατών μελών, διαθέτουν κάποια οικονομική δύναμη, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η δημόσια χρηματοδότηση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων έχει αποδειχθεί ανθεκτική, ακόμα και μετά την πανδημική κρίση, και μάλιστα αυξήθηκε οριακά το 2020 (+1,2%) (Cabrerá Blázquez κ.ά., 2022).

Στην προσπάθεια να αξιολογηθεί το ενδεχόμενο οικονομικό κόστος του εγχειρήματος, προκύπτει σχεδόν αυτόματα η διαπίστωση πως το κόστος αφορά καταρχάς το τεχνικό σκέλος της πλατφόρμας και κατά δεύτερον το σκέλος του περιεχομένου. Το τεχνικό κόστος διαμορφώνεται ανάλογα με το πώς θα παρέχεται το οπτικοακουστικό περιεχόμενο. Τα δύο μοντέλα παροχής επιφυών υπηρεσιών, είναι είτε μέσω μιας ιδιόκτητης πλατφόρμας/εφαρμογής είτε μέσω πλατφορμών τρίτων. Η περίπτωση της δημιουργίας της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας εμπίπτει στο πρώτο μοντέλο, δηλαδή θα

δημιουργηθεί μια νέα, ιδιόκτητη πλατφόρμα/εφαρμογή. Το κόστος θα αφορά την επένδυση για την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της εφαρμογής/πλατφόρμας, την κωδικοποίηση (encoding) και εκ νέου μορφοποίηση (re-formatting) του περιεχομένου. Επιπλέον, θα αφορά και την προσθήκη των απαραίτητων μεταδεδομένων (για διευκόλυνση της αναζήτησης και ευρεσιμότητας επιγραμμικά), το δίκτυο διανομής περιεχομένου, την πρόσβαση στο διαδίκτυο, τη διαπραγμάτευση εξέχουσας θέσης σε «πύλες» τρίτων όπως έξυπνες τηλεοράσεις, καταστήματα εφαρμογών και κονσόλες ηλεκτρονικών παιχνιδιών, και την προστασία περιεχομένου (EBU, 2021). Σημαντικό είναι επίσης το να προσδιοριστεί το κόστος που αφορά την εξασφάλιση της υπολογιστικής ισχύος, του αποθηκευτικού χώρου και της υποδομής που θα υποστηρίζουν τη λειτουργία της πλατφόρμας και τη διάθεση του οπτικοακουστικού περιεχομένου, που προκύπτει ανάλογα με το εάν θα πρόκειται για ιδιόκτητο ή όχι περιβάλλον υπολογιστικού νέφους.

Επιπρόσθετα, υπάρχει και το κόστος δημιουργίας ή απόκτησης περιεχομένου. Το περιεχόμενο υπόκειται γενικά σε πνευματικά δικαιώματα και χρησιμοποιούνται άδειες για την παραχώρηση δικαιωμάτων χρήσης του περιεχομένου, είτε αυτό παράγεται εντός του φορέα είτε αγοράζεται για αναμετάδοση. Η εξασφάλιση των αδειών συνεπάγεται κόστος. Πρόκειται για τις αμοιβές που καθορίζονται στις συμβάσεις εκμετάλλευσης δημιουργών και ερμηνευτών (ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/790, Άρθρο 18). Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που είναι ιδιοκτήτες πολύ πλούσιων αρχείων οπτικοακουστικού περιεχομένου, μπορούν να αξιοποιήσουν άμεσα και χωρίς κόστος παραγωγής τα αρχεία αυτά. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. είναι ο πλουσιότερος ιδιοκτήτης οπτικοακουστικού περιεχομένου στη χώρα, καθώς του ανήκει το μεγαλύτερο αρχείο στην Ελλάδα (Puga, 2021). Φυσικά υπάρχει και το κόστος που συνδέεται με τα πνευματικά δικαιώματα, που περιπλέκει τα πράγματα. Όπως εξηγεί ο κύριος Κωνσταντίνος Μπουρούνης από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., λόγω των δυσκολιών που συνδέονται με τις διαδικασίες εξασφάλισης αδειών προβολής οπτικοακουστικού περιεχομένου, θα είναι πολύ σημαντικό, ειδικά στην αρχή του εγχειρήματος, η πλατφόρμα να στηριχτεί σε επιλογές από το αρχείο των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Παράλληλα, θα βοηθήσει να αξιοποιηθούν και εκπομπές, όπως ελληνικές σειρές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. και αντίστοιχες άλλων ευρωπαϊκών φορέων, όπου τα κυρίαρχα δικαιώματα ανήκουν στα δημόσια μέσα, με ένα ενδεχόμενο κόστος για την επέκταση της προβολής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Επιπρόσθετα, θα είναι χρήσιμο να εμπλουτιστεί και με σειρές ή

ταινίες για την παραγωγή των οποίων η μερίδα του λέοντος ανήκει στη δημόσια τηλεόραση, καθώς αυτό δίνει ευρύτερα περιθώρια και δυνατότητες προβολής σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Εδώ, θα αξιοποιηθούν πιθανότατα και παραγωγές όπου δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς 3 ή και παραπάνω μεγάλων χωρών της ΕΕ έχουν από κοινού τα κυρίαρχα δικαιώματα και επομένως εξασφαλίζουν ευκολότερα την προβολή στην πλατφόρμα.

Όσον αφορά την εξασφάλιση αδειών για προβολή περιεχομένου προερχομένου όχι από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ή δημιουργία και προβολή νέου πρωτότυπου περιεχομένου, πρέπει να σημειωθεί πως οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ήδη επιβαρύνονται με τα κόστη αυτά για το εθνικό τους τηλεοπτικό πρόγραμμα. Ωστόσο, η πανευρωπαϊκή προβολή του περιεχομένου αυτού θα συνεπάγεται επιπλέον κόστος, δεδομένου ότι θα πρέπει να εξασφαλίζονται δικαιώματα εκμετάλλευσης για την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της ΕΕ. Σύμφωνα με τον κύριο Μπουρούνη, εδώ εμφανίζεται η έννοια του «παραθύρου», που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα σύστημα εκμετάλλευσης οπτικοακουστικού περιεχομένου, με δυνατότητα προβολής σε συγκεκριμένα και μόνο χρονικά περιορισμένα «κύματα» και σε συγκεκριμένα μέσα, όπως κινηματογράφους, φεστιβάλ, τηλεόραση, στη βάση σύναψης συμφωνιών. Για τις ξένες παραγωγές, μπορούν να αξιοποιηθούν τα «παράθυρα ευκαιρίας», που θα στοχεύσουν να φέρουν περισσότερους χρήστες στον κόσμο της πλατφόρμας. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, είναι βέβαιο πως θα χρειαστεί εντατική συνεργασία των εταίρων, για να επιτευχθεί η κατά το δυνατόν ανεμπόδιστη ροή οπτικοακουστικού περιεχομένου από χώρα σε χώρα. Η αξιοποίηση του μηχανισμού διαπραγμάτευσης, σε κάθε περίπτωση θα διευκολύνει τις σχετικές διαδικασίες (ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/790, Άρθρο 13).

Γεγονός είναι πως αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ, κατανοώντας πως είναι σημαντικό να εξελίσσουν το μοντέλο παροχής των υπηρεσιών τους, με στόχο την ανάκτηση των τηλεθεατών, αλλά και τη διείσδυση σε νέο κοινό, ήδη διαθέτουν και λειτουργούν δημόσιες πλατφόρμες παροχής οπτικοακουστικού περιεχομένου (Areena (Φινλανδία), SVT-VOD (Σουηδία), RTVE Play (Ισπανία), RaiPlay (Ιταλία), NPO Start (Ολλανδία), ERTFLIX (Ελλάδα)). Η σχετική λίστα διαρκώς μεγαλώνει, καθώς ο νέος αυτός τρόπος παρακολούθησης οπτικοακουστικού περιεχομένου διεισδύει στην καθημερινότητα των Ευρωπαίων πολιτών. Κατά συνέπεια, ήδη δαπανούν κεφάλαια για την κάλυψη του

τεχνικού κόστους, αλλά και του κόστους περιεχομένου. Να σημειωθεί πως στην περίπτωση του ERTFLIX, περίπου 10 άτομα από τρεις γενικές διευθύνσεις της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. απασχολούνται (όχι αποκλειστικά) για τη λειτουργία της πλατφόρμας, όπως πληροφορεί ο κύριος Μπουρούνης. Επίσης, το κόστος της συνδρομής για τις υπηρεσίες νέφους που παρέχονται από την Amazon και υποστηρίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία του ERTFLIX, ανέρχεται στα 6.500 ευρώ μηνιαίως («Radio & tv link: EPT: Έγκριση υπηρεσιών φιλοξενίας & διάθεσης πολυμεσικού περιεχομένου στο σύννεφο (cloud) Amazon Services», 2021). Εφόσον λοιπόν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς της ΕΕ σταθερά πλέον προϋπολογίζουν έξοδα που διοχετεύονται προς ανάλογα εγχειρήματα, θα πρέπει να εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο να αφιερώσουν ένα μέρος των προϋπολογισμών και στην ανάπτυξη της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας. Αυτό διότι η πλατφόρμα αποτελεί ένα πολύ πιο προωθημένο εγχείρημα, που φιλοδοξεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερα και ουσιαστικότερα οφέλη από μεμονωμένες πρωτοβουλίες και μάλιστα με πιθανή την εξοικονόμηση πόρων λόγω της από κοινού επένδυσης σε μία ενιαία προσπάθεια. Με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς θα στηρίξουν αυτή τη νέα, ενιαία υλοποίηση, η οποία μάλιστα θα δύναται να εφοδιαστεί με νέες πανευρωπαϊκές παραγωγές, που θα δημιουργηθούν με συνδυασμό πόρων των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων, για να ανταγωνιστούν τις υπερπαραγωγές του Netflix και του Disney Plus. Η αρχή έχει γίνει με την France Televisions, που μαζί με τη RAI και το ZDF προχώρησε στην ανάθεση και χρηματοδότηση παραγωγής δραμάτων και ντοκιμαντέρ υψηλής ποιότητας (Barker, 2021).

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης για την οικονομική πτυχή του εγχειρήματος, ο κύριος Μπουρούνης, έχοντας την εμπειρία στην δημιουργία και εξέλιξη της πλατφόρμας ERTFLIX, είπε με βεβαιότητα πως θα απαιτηθεί και η πρόβλεψη ενός κονδυλίου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που θα είναι απαραίτητο για την δημιουργία αλλά και τα πρώτα βήματα της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας. Καθώς μαίνεται ένας πόλεμος πλειοδοσίας μεταξύ των πλατφορμών οπτικοακουστικού περιεχομένου, είναι κρίσιμο ένα μεγάλο μέρος του κονδυλίου να αξιοποιηθεί στην προσπάθεια να εξασφαλιστεί η απόκτηση κάποιων σειρών ή εκπομπών από τους «μεγάλους» 5 (Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία και φυσικά Αγγλία), που θα βοηθήσουν στη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για την πλατφόρμα που θα την καταστήσει επισκέψιμη.

3. Ενδεικτικές ενέργειες για την υλοποίηση της πρότασης

Μετά από την αποσαφήνιση του περιεχομένου και των πτυχών της πρότασης, θα πρέπει να λάβουν χώρα οι απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση της πρότασης της Ελλάδας για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα παροχής οπτικοακουστικού περιεχομένου. Για να καταστεί εφικτό αυτό, θα πρέπει να απαντηθούν δύο βασικά ερωτήματα. Αρχικά, το εάν υπάρχει ζήτηση για μια τέτοια πλατφόρμα. Επιπλέον, θα πρέπει να αποσαφηνιστεί ποιιοι φορείς θα συμμετάσχουν στις σχετικές διαδικασίες και το ποιες θα είναι οι ενδεικτικές/προτεινόμενες ενέργειες που θα δώσουν στην πρόταση πραγματική υπόσταση.

3.1 Διερεύνηση ενδιαφέροντος για μία πανευρωπαϊκή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου

Η πρόταση της Ελλάδας αναδύεται σε μια εποχή όπου η ζήτηση για επιφυείς (OTT) υπηρεσίες αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς στην Γηραιά Ήπειρο. Στην ΕΕ, τα έσοδα από τις υπηρεσίες συνδρομής βίντεο κατά παραγγελία (VOD) αυξήθηκαν 800 φορές μέσα σε μια δεκαετία (από 12,1 εκατομμύρια ευρώ το 2010 σε 9,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020). Ο δε αριθμός των συνδρομητών, από 300 χιλιάδες το 2010 εκτινάχθηκε στα 140 εκατομμύρια στα τέλη του 2020 (European Audiovisual Observatory, 2021). Τα έσοδα από τις συνδρομές παροχής υπηρεσιών βίντεο OTT στην Ευρώπη ανήλθαν σε 16,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2021. Για το 2022, η ομάδα έρευνας για τα μέσα επικοινωνίας της εταιρίας Standard and Poor's εκτιμά ότι οι υπηρεσίες ροής βίντεο θα αυξήσουν τα έσοδά τους κατά 8% και θα κερδίσουν 12,3 εκατομμύρια επιπλέον συνδρομητές (S&P Global, 2022). Επίσης, μέχρι το 2026, οι συνδρομές επιφυών υπηρεσιών βίντεο στη Δυτική Ευρώπη αναμένεται ότι θα ανέλθουν σε 234 εκατομμύρια (Dziadul, 2021).

Η αυξανόμενη ζήτηση για τις επιφυείς υπηρεσίες σημαίνει ότι το ευρωπαϊκό κοινό αναζητά όλο και περισσότερο υπηρεσίες παροχής ροής βίντεο κατά παραγγελία, καθώς συνηθίζει πλέον σε αυτόν τον νέο σχετικά τρόπο κατανάλωσης οπτικοακουστικού περιεχομένου. Ταυτόχρονα, απομακρύνεται σταδιακά από την παραδοσιακή τηλεόραση, που παρέχει γραμμικές υπηρεσίες παρακολούθησης περιεχομένου. Η αρχή γίνεται από το πιο νεανικό κοινό το οποίο έχει στενότερη σχέση με την τεχνολογία και τις έξυπνες

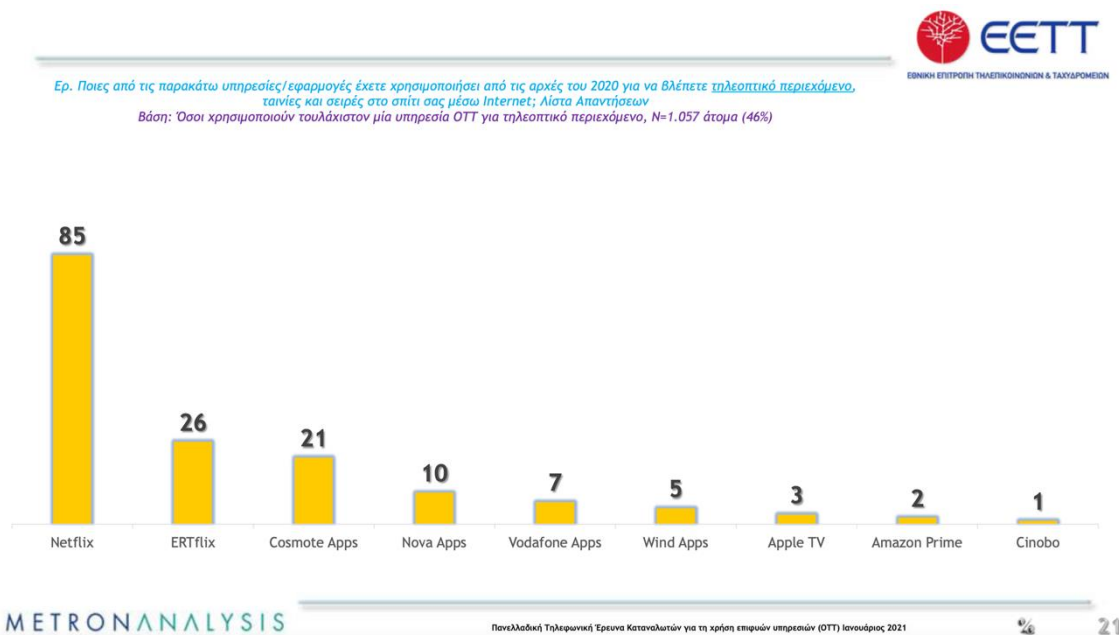
συσκευές, αλλά και οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες μούνται σταδιακά στους νέους αυτούς τρόπους κατανάλωσης οπτικοακουστικού περιεχομένου, καθώς εκπαιδεύονται με τη σειρά τους στις νέες τάσεις.

Εφόσον τα στοιχεία υποδηλώνουν πως η ευρωπαϊκή αγορά επιφυών υπηρεσιών έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης, η επιλογή παροχής των οπτικοακουστικών υπηρεσιών κατ' αυτόν τον τρόπο φαντάζει ιδιαίτερα ελκυστική για κάθε επιχείρηση μέσωσ επικοινωνίας, που φυσιολογικά προσπαθεί να διεισδύσει σε μεγαλύτερο κοινό. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, είναι επόμενο και οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς να επιζητούν την ανανέωσή τους, ώστε να παρέχουν υπηρεσίες σχεδιασμένες με γνώμονα την δυνατότητα να προσαρμόζονται με τις επιλογές, τα ωράρια και την κάθε στιγμή της ζωής των τηλεθεατών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιδιώκουν όχι μόνο να συγκρατήσουν το βασικό κορμό των τηλεθεατών τους, αλλά και να προσελκύσουν νέους χρήστες. Έτσι σε πολλές χώρες της ΕΕ και υπό την πίεση των επιτυχημένων πλατφορμών όπως το Netflix και το Disney Plus, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς αναλαμβάνουν παρόμοιες πρωτοβουλίες, ξεκινώντας το ταξίδι του ψηφιακού τους μετασχηματισμού. Αξίζει να αναφερθεί η περίπτωση του Φινλανδικού δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα ονόματι Yle, του οποίου η ψηφιακή πλατφόρμα με το όνομα Areena έχει καθιερωθεί, όντας σταθερά ανάμεσα στις κορυφαίες προτιμήσεις των Φινλανδών (Mitrani, 2020).

Επίσης, το RTBF, ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας της γαλλόφωνης Βελγικής κοινότητας (Βαλλωνία και Βρυξέλλες), έχει δημιουργήσει την ψηφιακή πλατφόρμα Auvio που μετράει πάνω από 3,6 εκατομμύρια θεατές (Mitrani, 2020). Θετική απήχηση έχει και η Ολλανδική πλατφόρμα NPO Start. Η χρήση των επιφυών υπηρεσιών της, παρουσιάζει αυξητικές τάσεις, προσελκύνοντας τόσο θεατές που μένουν στο σπίτι παρακολουθώντας περισσότερα προγράμματα, όσο και άλλους που ενημερώνονται για τις πιο σημαντικές ειδήσεις και απολαμβάνουν τηλεοπτικό περιεχόμενο ζωντανής ροής (Túñez-López κ.ά., 2020). Και τα παραδείγματα δεν τελειώνουν εδώ, καθώς η Σουηδία έχει την πλατφόρμα SVT-VOD (<https://www.svtplay.se/>), η Ισπανία το RTVE Play (<https://www.rtve.es/play/>) η Ιταλία το RaiPlay (<https://www.raiplay.it/>) και η Ελλάδα το ERTFLIX (<https://www.ertflix.gr/>).

Όσον αφορά την πλατφόρμα ERTFLIX, η εταιρία Metron Analysis διενήργησε Πανελλαδική έρευνα καταναλωτών με αντικείμενο το βαθμό διείσδυσης και τις

περιστάσεις χρήσης επιφών υπηρεσιών (Over the Top Services, OTT), για λογαριασμό της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων κατά το διάστημα 12/2020-2/2021. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη έρευνα, το ERTFLIX βρίσκεται στην πρώτη θέση μεταξύ των ελληνικών πλατφορμών διαμοιρασμού οπτικοακουστικού περιεχομένου μέσω διαδικτύου. Συνολικά έρχεται δεύτερο στις προτιμήσεις του ελληνικού κοινού, με ποσοστό 26% επί των χρηστών επιφών υπηρεσιών, μετά το NETFLIX που κερδίζει το 85% του κοινού. Παράλληλα, είναι αξιοσημείωτη η διείσδυση του ERTFLIX στο κοινό κάθε ηλικιακής κατηγορίας. Σε όλες τις κατηγορίες, ακόμα και στο νεανικό κοινό, το ERTFLIX καταγράφει υψηλότερα ποσοστά χρήσης σε σχέση με τις υπόλοιπες ελληνικές και ξένες πλατφόρμες/υπηρεσίες, όπως Cosmote Apps, Nova Apps, Vodafone Apps, Wind Apps, Apple TV, Amazon Prime και Cinobo, ευρισκόμενο πίσω μόνο από το NETFLIX (EETT, 2021). Η επιτυχημένη πορεία του ERTFLIX συνεχίζεται 2 χρόνια μετά τη δημιουργία του στις 20/04/2020, με συνεχείς βελτιώσεις στη λειτουργία πλοήγησης και παρακολούθησης. Η εξατομικευμένη εμπειρία, τα εικαστικά υψηλών προδιαγραφών και η βελτιωμένη ποιότητα εικόνας, στηρίζουν τεχνικά ένα περιεχόμενο που αριθμεί περισσότερους από 5.000 τίτλους (EPT, 2022).

Εικόνα 1: Έρευνα της Metron Analysis για EETT, στοιχεία χρήσης επιφών υπηρεσιών, κατανομή μεταξύ πλατφορμών (πηγή: EETT (2021))

Ερ. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες/εφαρμογές έχετε χρησιμοποιήσει από τις αρχές του 2020 για να βλέπετε τηλεοπτικό περιεχόμενο, ταινίες και σειρές στο σπίτι σας μέσω Internet; Λίστα Απαντήσεων

Βάση: Όσοι χρησιμοποιούν τουλάχιστον μία υπηρεσία OTT για τηλεοπτικό περιεχόμενο, N=1.057 άτομα (46%)

	Σύνολο	Φύλο		Ηλικία						Νuts1 Περίφερεια Κατοικίας				Αστικότητα κατοικίας		Εκπαίδευση		
		Ανδρες	Γυναίκες	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Αττική	Β. Ελλάδα	Κ. Ελλάδα	Νήσοι	Αστικά	Αγροτικά	Βασική	Μέση	Ανώτερη
Netflix	85	84	86	96*	94	82	80	79	61	87	85	81	84	86	79	75	88*	86
ERTflix	26	27	25	21	20	33	28	28	31	26	28	30	17	26	28	12	23	36*
Cosmote Apps	21	20	22	20	18	22	21	24	25	22	16	29	18	21	20	26	20	21
Nova Apps	10	10	9	11	4	16	9	7	17	11	10	8	9	10	6	8	10	11
Vodafone Apps	7	6	8	9	4	9	4	12	6	8	8	6	4	8	4	8	7	7
Wind Apps	5	4	5	1	3	8	5	6	5	5	5	3	2	5	3	5	6	3
Apple TV	3	4	2	2	3	5	4	3	1	3	4	2	4	3	2	-	4	4
Amazon Prime	2	3	2	-	5	3	3	2	1	2	3	3	1	2	2	-	2	4
Cinobo	1	2	1	2	2	2	1	1	-	2	1	1	-	2	-	-	1	2

* Στατιστικά σημαντικές διαφορές μέσα σε δημογραφικές υπο-ομάδες

Εικόνα 2: Έρευνα της Metron Analysis για EETT, στοιχεία χρήσης επιφών υπηρεσιών, ταξινόμηση ανά φύλο, ηλικιακή κατηγορία, περιφέρεια κατοικίας, αστικότητα κατοικίας και εκπαίδευση (πηγή: EETT (2021))

Επίσης, οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν εκτεθεί σε οπτικοακουστικό περιεχόμενο προερχόμενο από κάθε γωνιά του πλανήτη τα τελευταία χρόνια. Ανάμεσα στις πολύ μεγάλες επιτυχίες παγκοσμίως, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι η σειρά “Squid game” από τη Νότιο Κορέα, η σειρά «3%» από τη Βραζιλία, οι σειρές “La Casa De Papel” και “Elite” από την Ισπανία, “Dark” από τη Γερμανία, “Lupin” από τη Γαλλία, “The Killing” και “The Chestnut Man” από τη Δανία, “Bordertown” από τη Φινλανδία, “Tabula Rasa” από το Βέλγιο. Διαμορφώνεται κατ’ αυτόν τον τρόπο μια κατάσταση, όπου όχι μόνο δεν ξενίζει μία ξένη γλώσσα και κουλτούρα, αλλά το ευρωπαϊκό κοινό, αδιαφορώντας για τους γλωσσικούς φραγμούς, αποδέχεται και αναζητά όλο και περισσότερο παραγωγές άλλων κρατών, καθώς πολλές φορές φέρνουν μαζί τους έναν αέρα ανανέωσης και τους συμπαρασύρουν σε νέους τηλεοπτικούς κόσμους, πολύ διαφορετικούς από αυτούς με τους οποίους έχουν μεγαλώσει (Adalian, 2021). Για το 2021, το 38% των τίτλων ταινιών που παρέχεται σε πλατφόρμες προσβάσιμες από ΕΕ είναι προέλευσης ΕΕ. Παράλληλα, 1 στις 4 τηλεοπτικές παραγωγές σε πλατφόρμες προσβάσιμες στην ΕΕ προέρχονται από χώρες της ΕΕ με τη Γερμανία και τη Γαλλία να πρωτοστατούν (σωρευτικά 48% των παραγωγών ΕΕ) ενώ ακολουθούν η Σουηδία, η Αυστρία, η Δανία και η Ιταλία, συνθέτοντας ένα πολυπολιτισμικό οπτικοακουστικό τοπίο, το οποίο οι Ευρωπαίοι θεατές ανυπομονούν να εξερευνήσουν (European Audiovisual Observatory, 2021). Μέσα σε αυτό το άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, οι

δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, θέλοντας να αξιοποιήσουν την ευκαιρία και να ανταγωνιστούν τις καθιερωμένες πλατφόρμες, δημιουργούν νέες παραγωγές, που στοχεύουν να κατακτήσουν το τηλεοπτικό κοινό (“Screendaily: European broadcasters take on streaming giants”, 2020). Ένα περιεχόμενο που θα προέρχεται από 27 διαφορετικά κράτη, με τις ιδιαίτερες κουλτούρες και γλώσσες τους, κατά πάσα πιθανότητα θα αποτελέσει ένα πολύ ελκυστικό ολοκαίνουριο οπτικοακουστικό σύμπαν. Αυτό το σύμπαν, θα περιμένει να εξερευνηθεί και να διαδοθεί αστραπιαία μέσω του “word of mouth”³ των «τολμηρών» πλέον τηλεθεατών, που σπεύδουν να εκφράσουν στο διαδίκτυο την εκτίμησή τους για τις νέες αγαπημένες τους σειρές και ταινίες.

Φαίνεται επομένως, ότι η αγορά επιφυών υπηρεσιών έχει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης στην Ευρώπη, οι ευρωπαϊκές πλατφόρμες παροχής επιφυών υπηρεσιών των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων πληθαίνουν συνεχώς και η διείσδυσή τους στο κοινό είναι ενίοτε σημαντική (αποτελέσματα έρευνας ΕΕΤΤ, δημοτικότητα πλατφορμών της Ελλάδας, Φινλανδίας, Βελγίου και Ολλανδίας). Παράλληλα, οι Ευρωπαίοι τηλεθεατές προσανατολίζονται σε οπτικοακουστικές αναζητήσεις πέρα από σύνορα, αναζητώντας το διαφορετικό και συνάμα ποιοτικό. Εκτιμάται λοιπόν, πως υπάρχει ενδιαφέρον και ζήτηση για τέτοιου είδους εγχειρήματα. Συνεπώς, η ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας, μέσω της οποίας οι δημόσιοι τηλεοπτικοί φορείς της ΕΕ θα ενώσουν τις δυνάμεις τους και τον πλούτο του περιεχομένου τους, αναμένεται να ασκήσει ακόμα μεγαλύτερη έλξη στους Ευρωπαίους πολίτες απ’ ότι οι μεμονωμένες προσπάθειες δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων ανά κράτος μέλος, και ακολούθως να τύχει ευρείας ανταπόκρισης από αυτούς.

3.2 Προσδιορισμός φορέων και ενδεικτικές/προτεινόμενες ενέργειες

Ο καθορισμός των φορέων, του σχήματος και του τρόπου της συνεργασίας για την υλοποίηση της πρότασης, θα πρέπει να λάβει υπόψη ανάλογες προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ. Παρεμφερείς πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΕΕ, όπως η ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη για τα κινηματογραφικά αρχεία, η Europeana και ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά, στις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαδραματίζει

³ Διαφήμιση από στόμα σε στόμα

καθοριστικό ρόλο, μπορούν να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες για το πώς υλοποιούνται διακρατικές ψηφιακές πλατφόρμες. Στην περίπτωση του κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συγκροτήσει μια ομάδα εμπειρογνομόνων, που λειτουργεί ήδη ως φόρουμ συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών αλλά και της UNESCO, και η οποία θα συμβάλλει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση της υλοποίησης του έργου (“European Commission: Expert Group on a common European Data Space for Cultural Heritage”, 2021).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο και να γίνει κινητήριος δύναμη και στην περίπτωση της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας, αξιοποιώντας την εμπειρία της από τα παρελθόντα ή τρέχοντα εγχειρήματα. Αρχικά, η παρούσα μελέτη δύναται να διαβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στους Υπουργούς των 27 κρατών μελών, αρμόδιους για τον πολιτισμό αλλά και για τα μέσα ενημέρωσης και την επικοινωνία προκειμένου να γίνει πλήρως κατανοητό το περιεχόμενο της ελληνικής πρότασης αλλά και οι προσδοκίες της Ελλάδας⁴ για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα. Είναι κεφαλαιώδους σημασίας το να αντιληφθεί πλήρως η Επιτροπή την αξία και τις αρετές της πρότασης ώστε να δώσει την απαραίτητη στήριξη στο εγχείρημα, ενθαρρύνοντας τα κράτη μέλη και τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς της ΕΕ να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες. Η στήριξη αυτή άλλωστε θα πρέπει να λάβει και οικονομική μορφή, καθώς, όπως τόνισε και ο κύριος Μπουρούνης, είναι κρίσιμο να προβλεφθεί ένα ευρωπαϊκό κονδύλιο που θα βοηθήσει στη δημιουργία και λειτουργία της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας. Στην περίπτωση της ευρωπαϊκής διαδικτυακής πύλης για τα κινηματογραφικά αρχεία (European Film Gateway), η χρηματοδότηση εξασφαλίστηκε μέσω του προγράμματος eContentplus της ΕΕ (“EFG: About the European Film Gateway”, 2014).

Θα πρέπει να ακολουθήσουν προκαταρκτικές επαφές της Ελλάδας με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Γαλλικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, με τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και της Ευρωπαϊκής Ραδιοτηλεοπτικής Ένωσης⁵ (European

⁴ Είναι σημαντικός ο ρόλος που καλείται να επιτελέσει η Ελλάδα λόγω της προσφοράς της στην πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης και του υψηλού συμβολισμού (γέννηση του δράματος /παραστατικών τεχνών).

⁵ Η EBU αποτελεί μια συμμαχία δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών μέσων, που αγωνίζεται να εξασφαλίσει ένα βιώσιμο μέλλον για τα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά μέσα-μέλη της, παρέχοντάς τους βοήθεια ώστε να

Broadcasting Union, στο εξής EBU). Η EBU θα προσφέρει πολύτιμη βοήθεια στην προσπάθεια επίτευξης του εγχειρήματος, καθώς προκειμένου να βοηθήσει τα μέλη της να δημιουργήσουν τα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά μέσα του αύριο, δεσμεύεται να επιταχύνει και να υποστηρίζει την διαδικασία μετασχηματισμού για τα μέλη, τόσο στρατηγικά όσο και επιχειρησιακά, ώστε να αξιοποιούν τα οφέλη από τις αλλαγές των τρόπων κατανάλωσης περιεχομένου. (EBU, 2022).

Ο πρώτος σημαντικός στόχος των προκαταρκτικών επαφών, θα είναι η συγκρότηση της ευρωπαϊκής ομάδας εργασίας (working group), που θα μελετήσει όλες τις πτυχές της ιδέας και θα διαμορφώσει την τελική ολοκληρωμένη πρόταση για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα. Στην ευρωπαϊκή ομάδα εργασίας θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων που είναι αρμόδια για την Οπτικοακουστική Πολιτική (Υπουργοί Οπτικοακουστικών και Μέσων) αλλά και άλλων φορέων των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Υπογραμμίζεται η σημασία της συμβολής των δημοσίων τηλεοράσεων στο εγχείρημα, καθώς η αποστολή τους είναι προσανατολισμένη στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των ευρωπαϊκών δημιουργικών βιομηχανιών. Το ήδη υπάρχον ισχυρό δίκτυο συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών δημόσιων μέσων σε διάφορα θέματα (συμπαγωγές, υποδομές, τεχνογνωσία) αλλά και η ιδιαίτερα πλούσια βιβλιοθήκη ποιοτικού περιεχομένου, αποτελούν πολύ σημαντικό εφόδιο για την υλοποίηση της πρότασης. Αλλά και στο πλαίσιο της λειτουργίας της EBU, τα μέλη της (δηλαδή οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς) έρχονται συχνά σε επαφές και αναπτύσσουν συνεργατική κουλτούρα, στοιχείο που θα αποδειχτεί ιδιαίτερα χρήσιμο. Επιπρόσθετα, υπάρχει και ένα σημαντικό κεφάλαιο εμπειρίας στη δημιουργία και εξέλιξη πλατφορμών επιφυών υπηρεσιών. Στην περίπτωση του ERTFLIX, η εμπειρία της ομάδας που το δημιούργησε, το λειτουργεί και το εξελίσσει από το 2020, θα είναι ένα απαραίτητο εφόδιο. Ο κύριος Μπουρούνης, ως μέλος της ομάδας αυτής, δήλωσε πως όντως μπορούν να προσφέρουν στο εγχείρημα καθώς «έχτισαν» ουσιαστικά την πλατφόρμα ERTFLIX και έμαθαν εμπειρικά σημαντικά πράγματα στην πορεία του χρόνου. Επομένως, θα πρέπει οπωσδήποτε να συμμετέχουν εκπρόσωποι των δημοσίων ραδιοτηλεοπτικών φορέων στην ομάδα εργασίας.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, κρίνεται σημαντική η συμμετοχή προσώπων από τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Αυτό διότι βασική αποστολή της είναι η διαμόρφωση της πολιτικής του κράτους στον χώρο των οπτικοακουστικών μέσων, σύμφωνα και με τις εξελίξεις της τεχνολογίας, η παρακολούθηση των δράσεων και η ανάπτυξη και προώθηση συνεργειών μεταξύ των φορέων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων και της επικοινωνίας (Προεδρικό Διάταγμα 98/2020, άρθρο 18, παρ.1). Επίσης, απαραίτητη είναι η συμμετοχή προσώπων από την Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. όπως αναφέρθηκε, από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας, επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα, καθηγητών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ατόμων από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδας στην ΕΕ.

Για την ΕΕ έχει μεγάλη αξία το να ακούει τη γνώμη των Ευρωπαίων πολιτών και τους παροτρύνει να εκφράζουν δυναμικά την άποψή τους, καθώς η ζωή τους επηρεάζεται από δράσεις και πολιτικές της ΕΕ (“Europa: Eurobarometer”, 2022: “Europa: European Citizens' Initiative”, 2022). Γι’ αυτό και στις εργασίες της ευρωπαϊκής ομάδας εργασίας κρίνεται σημαντικό να μπορούν να συμμετέχουν οι χρήστες/Ευρωπαίοι πολίτες με ρόλο παρατηρητή, κατόπιν δημοσίευσης συνδέσμου για παρακολούθηση από το ευρύ κοινό. Παράλληλα, μετά το πέρας της εκάστοτε συνεδρίασης θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα να αναρτώνται σχόλια, παρατηρήσεις αλλά και να διατυπώνονται ερωτήματα από τον κάθε ενδιαφερόμενο, τα οποία θα τροφοδοτούν το περιεχόμενο της επόμενης συνεδρίασης, πέραν των άλλων ζητημάτων. Αυτή η ανάρτηση θα γίνεται ψηφιακά στον διαδικτυακό ιστότοπο της ΓΓΕΕ (και των αντίστοιχων φορέων ανά κράτος μέλος της ΕΕ). Εκεί θα δημοσιεύεται και ο εκάστοτε σύνδεσμος για την παρακολούθηση των συνεδριάσεων.

Επίσης, όπως έχει γίνει και στην περίπτωση της δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά, θα είναι πολύ χρήσιμο να συσταθεί μία Ειδική Ομάδα Εμπειρογνομόνων, που για την περίπτωση της πλατφόρμας θα απαρτίζεται από εκπροσώπους από κάθε κράτος μέλος και η οποία θα εξετάσει τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων. Εν συνεχεία, η Ειδική Ομάδα Εμπειρογνομόνων θα επιτελέσει τη βασική της αποστολή, η οποία θα είναι ο συντονισμός και η καθοδήγηση της ΕΕ και των κρατών μελών προς την κατεύθυνση της υλοποίησης της πλατφόρμας.

Η τελική πρόταση, που θα προκύψει κατόπιν ανοιχτής προς τους Ευρωπαίους πολίτες διαβούλευσης, θα αποτελέσει το εναρκτήριο σήμα για την φάση του σχεδιασμού του έργου, δηλαδή της ψηφιακής πλατφόρμας. Στο στάδιο του σχεδιασμού, που θα υλοποιηθεί από την ομάδα εργασίας, θα προσδιοριστούν συγκεκριμένες εργασίες και παραδοτέα που θα ενταχθούν στο Σχέδιο Εργασιών Έργου, το οποίο θα προβλέπει άλλωστε και το κόστος και το χρονοδιάγραμμα αλλά και σχέδια αντιμετώπισης ενδεχόμενων κινδύνων (Kourounakis & Maraslis, 2018). Καθώς θα πρόκειται για κοινό εγχείρημα, θα γίνει καταμερισμός των απαραίτητων εργασιών μεταξύ των κρατών μελών.

4. Προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας

Ανάμεσα στις σύγχρονες τάσεις στη μαζική επικοινωνία συγκαταλέγονται η εμπορευματοποίηση, ο κατακερματισμός, η παγκοσμιοποίηση και η διαντίδραση (Hague R. κ.ά., 2020). Σε αυτό το περιβάλλον, στο οποίο προστίθενται οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και η πανδημική κρίση, τα δημόσια μέσα στην ΕΕ πρέπει να εξελιχθούν, ώστε να συμβαδίσουν με την εποχή και τις εξελίξεις και να αποφύγουν τον μααρασμό και την παρακμή τους. Συγκεκριμένα, η δημόσια τηλεόραση είναι ανάγκη να εναρμονιστεί με την ψηφιακή εποχή, και αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες να μεταλλαχθεί σε μια νέα βιώσιμη και ελκυστική εναλλακτική στην οποία συνειδητά θα στρέφονται οι Ευρωπαίοι πολίτες για την παροχή οπτικοακουστικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Η αρχή έχει γίνει σε επίπεδο κρατών μελών με μεμονωμένο τρόπο. Οι περισσότεροι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς σε κράτη μέλη της ΕΕ αναπτύσσουν εθνικές εφαρμογές/πλατφόρμες, που παρέχουν επιφυείς υπηρεσίες παροχής κατά παραγγελία οπτικοακουστικού περιεχομένου (European Audiovisual Observatory, 2021). Πρόκειται πρώτα και κύρια για μια αναγκαία κίνηση, η οποία υιοθετείται σταδιακά από όλο και περισσότερους δημόσιους τηλεοπτικούς φορείς, στην προσπάθειά τους να αναζωογονηθούν και να συμβαδίσουν με τις νέες τάσεις, στοχεύοντας στην επανασύνδεση του ευρωπαϊκού κοινού μαζί τους, σε μια εποχή όπου οι δυνατότητες ανάπτυξης επιφυών υπηρεσιών διαφαίνονται ιδιαίτερα σημαντικές.

Παράλληλα, στην εποχή μας εκκινούν νέες διαδικασίες που υποδεικνύουν την αναγκαιότητα της λήψης δράσης από τα κράτη μέλη της ΕΕ στον τομέα των δημιουργικών βιομηχανιών. Συγκεκριμένα, η Σλοβενική προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ διαπιστώνει με το έγγραφο συζήτησης της 8^{ης} Ιουλίου του 2021 πως τίθεται ζήτημα διαθεσιμότητας και ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου. Εν συνεχεία, καλεί τα κράτη μέλη να προτείνουν λύσεις για την ενίσχυση και διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης του οπτικοακουστικού τομέα στην ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την αξιοσημείωτη αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες παροχής οπτικοακουστικού υλικού και την ευκαιρία αξιοποίησης των κρίσιμων πτυχών της πρωτοτυπίας, της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της ελευθερίας της έκφρασης και δημιουργίας που χαρακτηρίζουν το ευρωπαϊκό περιεχόμενο (Council of the European Union, 2021).

Η Ελλάδα, ανταποκρινόμενη στο κάλεσμα της Σλοβενικής προεδρίας, προκρίνει μια λύση που επιχειρεί να παντρέψει το ρόλο των δημοσίων τηλεοράσεων με την ανάγκη για ενίσχυση του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού κλάδου. Παρατηρεί πως οι δυνατότητες ανάπτυξης της αγοράς επιφυών υπηρεσιών, όπως επισημαίνονται από διεθνείς οργανισμούς και ιδιωτικούς φορείς (Ευρωπαϊκό Οπτικοακουστικό Παρατηρητήριο Συμβουλίου της Ευρώπης, Standard and Poor's), είναι σημαντικές. Επίσης, λαμβάνει υπόψη πως οι προσπάθειες των δημοσίων τηλεοράσεων των κρατών μελών της ΕΕ να εισέλθουν στην αγορά επιφυών υπηρεσιών πληθαίνουν και φαίνεται να ανταμείβονται, κερδίζοντας σταδιακά την προτίμηση του ευρωπαϊκού κοινού (Φινλανδία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ελλάδα). Συνυπολογίζοντας και τη δημοφιλία της πλατφόρμας ERTFLIX του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα της Ελλάδας (αποτελέσματα έρευνας της EETT), προτείνει την δημιουργία μιας πανευρωπαϊκής ψηφιακής βίντεο κατά παραγγελία/Video On Demand πλατφόρμας, με τη συνδρομή όλων των δημοσίων τηλεοράσεων της ΕΕ, η οποία θα περιλαμβάνει ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο από όλα τα κράτη μέλη.

Η ύπαρξη μιας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας τέτοιας φύσης, θα είναι σίγουρα χρήσιμη σύμφωνα με τον κύριο Κωνσταντίνο Μπουρούνη της E.P.T. A.E., που μιλάει για ανάγκη να λειτουργήσει η πλατφόρμα ως αντίπαλο δέος, μια αντίρροπη δύναμη απέναντι στους υπόλοιπους παίκτες της αγοράς (κυρίως Netflix αλλά και Disney Plus και HBO Plus), που επί του παρόντος πραγματοποιούν «επίθεση» στην Ευρώπη προς αναζήτηση ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών παραγωγών. Προσθέτει πως η δωρεάν πρόσβαση στην πλατφόρμα θα αποτελέσει πάνω από το 50% της επιτυχίας της διάδοσης της πλατφόρμας. Επίσης, η αξιοποίηση του πλούσιου περιεχομένου που ανήκει στα δημόσια μέσα και που θα ρίξει τα κόστη και θα ανεβάσει σημαντικά την ποικιλία για τον χρήστη με την παράλληλη οικονομική ενίσχυση από ένα ευρωπαϊκό κονδύλι για παραγωγή (επιλεκτικά στην αρχή) αλλά και απόκτηση ελκυστικών σειρών και ταινιών, θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο το εγχείρημα, καθιστώντας την πλατφόρμα επισκέψιμη και ανταγωνιστική.

Είναι γεγονός πως η συνεργασία των 27 κρατών μελών θα μπορέσει να οδηγήσει αποτελέσματα πολλαπλάσια των αντίστοιχων αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται σε επίπεδο μεμονωμένων κρατών μελών. Μία ενιαία και κεντρική πλατφόρμα με υψηλή ορατότητα και γρήγορη διάδοση στο σύνολο του πληθυσμού της ΕΕ, θα μπορεί να

προβάλλει και να προωθήσει τις αρετές του ήδη υπάρχοντος ποιοτικού ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου των δημοσίων μέσων. Επίσης, η λύση αυτή θα αναβαθμίσει το ρόλο των δημοσίων τηλεοράσεων, ανοίγοντας έναν νέο αποτελεσματικότερο δρόμο για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Παράλληλα, ο βαθμός λεπτομέρειας και γνώσης για μοτίβα παρακολούθησης που προσφέρουν οι στατιστικές αναλύσεις και τα σύγχρονα εργαλεία της επιστήμης των δεδομένων που συνδέονται με τις σύγχρονες πλατφόρμες οπτικοακουστικού περιεχομένου, θα προσδώσει ιδιαίτερη αξία στο εγχείρημα (Mixson, 2021). Οι δημόσιες τηλεοράσεις με αυτόν τον τρόπο θα δύνανται να γνωρίζουν το ποιο περιεχόμενο έχει μεγαλύτερη απήχηση στους χρήστες και εν συνεχεία, αξιοποιώντας την πληροφορία, να προχωρούν σε αξιολογήσεις, αναπροσαρμογές και κινήσεις που θα συμβάλλουν στην αυτοβελτίωσή τους.

Αλλά παρουσιάζεται και μια σπουδαία ευκαιρία για σημαντική ανανέωση του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου, που θα ωφελήσει σημαντικά την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία, η οποία είναι γνωστή για την ποιότητά της αλλά δεν εκμεταλλεύεται πλήρως τα οφέλη της ενιαίας αγοράς (European Commission, 2022). Τα κράτη μέλη της ΕΕ και οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, μέσα από το εγχείρημα της πλατφόρμας, δύνανται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά και αλληλο-ενισχυτικά, αξιοποιώντας τα ενωσιακά εργαλεία, προγράμματα και δράσεις ενίσχυσης του οπτικοακουστικού κλάδου. Ανάμεσα σε αυτά είναι η Δημιουργική Ευρώπη, το InvestEu, το MediaInvest αλλά και το σχέδιο δράσης για τα μέσα της ΕΕ, που περιλαμβάνει την δημιουργία διαδραστικού εργαλείου για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε ενωσιακά προγράμματα οικονομικής στήριξης (“European Commission: European Media and Audiovisual Action Plan”, 2022).

Ο συνδυασμός της ενωσιακής χρηματοδότησης και των κεφαλαίων που θα προέρχονται από το νέο κονδύλι για την πανευρωπαϊκή πλατφόρμα, θα οδηγήσει σε δημιουργία νέων ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών παραγωγών, ιδιωτικής, δημόσιας ή και μικτής φύσης που θα προορίζονται για την πλατφόρμα. Οι νέες παραγωγές θα εμπλουτίζουν την πλατφόρμα. Το ευρωπαϊκό κοινό, που έχει ήδη εκπαιδευτεί σε ξενόγλωσσο περιεχόμενο μετά από τις μεγάλες επιτυχίες των τελευταίων ετών, θα βρεθεί μπροστά σε μία άκρως δελεαστική και εύκολα προσβάσιμη από οποιαδήποτε συσκευή ενιαία πλατφόρμα παροχής οπτικοακουστικού περιεχομένου και αυτό θα αυξάνει την επισκεψιμότητα και

το ποσοστό χρήσης της επί του συνόλου των πολιτών της ΕΕ. Η λειτουργία και δημοφιλία της πλατφόρμας θα ανατροφοδοτεί το ενδιαφέρον και θα ενισχύει τη ζήτηση για παραγωγή νέου πρωτότυπου ευρωπαϊκού ποιοτικού περιεχομένου. Έτσι, θα δίνεται εκ νέου ώθηση στον οπτικοακουστικό κλάδο, που θα λειτουργεί με αυξημένους ρυθμούς και θα αποκτά σταθερή ροή εσόδων. Αυτός ο αένας κύκλος ανάπτυξης θα οδηγήσει σε διαρκή ανάδειξη των ευρωπαϊκών ταλέντων και θα αναζωογονήσει τις ευρωπαϊκές δημιουργικές βιομηχανίες, αξιοποιώντας ταυτόχρονα το ανεκμετάλλευτο ακόμα ευρωπαϊκό δυναμικό στον τομέα του οπτικοακουστικού περιεχομένου.

Το Συμβούλιο της ΕΕ, αντιλαμβανόμενο την ουσία και τις αρετές της ελληνικής πρότασης, υιοθέτησε στα συμπεράσματά του στις 30 Νοεμβρίου του 2021 την πρόταση, καλώντας την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ να διερευνήσουν την προστιθέμενη αξία μιας πιθανής ευρωπαϊκής πλατφόρμας (Council of the European Union, 2021). Στις 7 Μαρτίου του 2022, ο Γενικός Γραμματέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Δρ Δημήτριος Γαλαμάτης, δήλωσε στο Συμβούλιο των Υπουργών Πολιτισμού, Οπτικοακουστικών Μέσων και Μέσων Ενημέρωσης της ΕΕ πως έφτασε η ώρα να ξεκινήσει η αξιολόγηση και η ανάλυση της προστιθέμενης αξίας του εγχειρήματος. Αυτό θα πρέπει να γίνει με ανταλλαγή απόψεων και επιχειρημάτων, που θα διαμορφώσουν την τελική μορφή του έργου, με έναν τρόπο ευεργετικό για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μίλησε για μια εφικτή αποστολή, όντας πεπεισμένος πως η πλατφόρμα με τη συνεργασία των δημοσίων Μέσων Ενημέρωσης θα συμβάλει στην προώθηση της δυνατότητας εντοπισμού του ευρωπαϊκού περιεχομένου, δίνοντας ώθηση στις ευρωπαϊκές δημιουργικές βιομηχανίες, θα ενισχύσει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και θα λειτουργήσει ως ένας νέος κοινός χώρος, ένας τόπος συνάντησης και επικοινωνίας για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες («Ο Δ. Γαλαμάτης στο Συμβούλιο των Υπουργών», 2022).

Σε προσωπική επικοινωνία, που έλαβε χώρα τον Μάιο του 2022 για τις ανάγκες της μελέτης, ο Γενικός Γραμματέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, Δρ Δημήτριος Γαλαμάτης υποστήριξε πως «η πλατφόρμα θα λειτουργήσει ως ένας προβολέας, που θα ρίξει άπλετο φως στο ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο. Αναβαθμίζοντας την αποστολή των δημόσιων τηλεοράσεων στην ΕΕ, θα συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαθεσιμότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού περιεχομένου, αποτελώντας ταυτόχρονα το ψηφιακό κανάλι που θα αναλάβει να φέρει

το περιεχόμενο στις συσκευές του κάθε ευρωπαίου πολίτη. Και μέσα από την κάθε συσκευή, η αξία της θα διαχυθεί σε όλα τα επίπεδα, ατομικό, εθνικό και ευρωπαϊκό».

Κατόπιν εξέτασης του περιεχομένου, του ρόλου, των πτυχών και συναφών ζητημάτων που απορρέουν από την πρόταση, αλλά και αξιολογώντας την πιθανή ανταπόκριση για το εγχείρημα, σύμφωνα και με τα στοιχεία και την εμπειρία αλλά και τις εκτιμήσεις ανθρώπων του κλάδου, η προστιθέμενη αξία της πανευρωπαϊκής ψηφιακής πλατφόρμας εκτιμάται ως ιδιαίτερα υψηλή και δύναται να εκδηλωθεί με ποικίλους τρόπους και σε διάφορα επίπεδα.

Αναφορικά με τις **δημόσιες τηλεοράσεις**, η πλατφόρμα θα στηρίζει και θα αναβαθμίσει τον εκπαιδευτικό, ενημερωτικό και ψυχαγωγικό ρόλο τους, αφού αυτές θα δύνανται να διεισδύουν και να παρέχουν τις δημόσιες υπηρεσίες τους σε ένα πολύ μεγαλύτερο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της νεολαίας, με έναν νέο, πλήρως εναρμονισμένο με την εποχή τρόπο που σταδιακά θα κερδίσει την εμπιστοσύνη και την προτίμησή τους και ταυτόχρονα θα τις βοηθήσει να αυτοβελτιωθούν.

Για το **ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο**, η αξία αναμένεται να είναι επίσης σπουδαία. Η αύξηση του ρυθμού παραγωγής ευρωπαϊκού περιεχομένου, η βελτίωση της ποιότητας λόγω του δημιουργικού ανταγωνισμού μεταξύ των δημιουργών/παραγωγών και η βελτιστοποιημένη διανομή και δωρεάν πρόσβαση σε αυτό από το σύνολο των Ευρωπαίων πολιτών, μέσω μιας κεντρικής και ενιαίας ψηφιακής πλατφόρμας οπτικοακουστικού περιεχομένου, θα ενισχύσει θεαματικά την ανταγωνιστικότητα και διαθεσιμότητα του οπτικοακουστικού περιεχομένου της ΕΕ.

Ακολούθως, για την **ευρωπαϊκή βιομηχανία**, και ειδικότερα για τον **οπτικοακουστικό κλάδο**, η πλατφόρμα θα συμβάλει στην αναζωογόνηση και ενίσχυσή του, με αξιοποίηση του τεράστιου δυναμικού που επί του παρόντος παραμένει ανεκμετάλλευτο.

Για τους **Ευρωπαίους δημιουργούς**, θα δημιουργούνται νέες ευκαιρίες αναγνωρισιμότητας, κύρους και επιπλέον δυνατότητες ανάδειξης νέων ταλέντων.

Για την **ΕΕ**, σημαντικό όφελος θα είναι η ενίσχυση της πολυφωνίας, η προώθηση του ευρωπαϊκού ιδεώδους όπως τόνισε ο κύριος Ιορδάνης Γιαμουρίδης σε προσωπική

επικοινωνία, αλλά και η καλύτερη διάδοση και εμπέδωση των αξιών της. Αυτό θα είναι αποτέλεσμα της ταχείας και ευρείας διάδοσης της πολυσυλλεκτικής οπτικοακουστικής προσφοράς των δημόσιων τηλεοράσεων, που έχει ζυμωθεί με τα ευρωπαϊκά ιδανικά. Σύμφωνα με τον Γάλλο πρόεδρο Μακρόν, μια ευρωπαϊκή υπηρεσία βίντεο κατά παραγγελία θα προωθήσει την πολιτιστική πολυμορφία και πολυγλωσσία και θα αποτελέσει ισχυρή βάση για την ευρωπαϊκή συνοχή. Οι δε ευρωπαϊκοί δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς, που επενδύουν 14 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως στη δημιουργία περιεχομένου, θα μπορούν να χτίσουν μία νέα αγορά ευρωπαϊκής δημιουργίας (Menu, 2020). Με αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθεί η ψηφιακή και τεχνολογική κυριαρχία της ΕΕ, καθώς θα μπορέσει να πρωτοπορήσει με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και να καταστεί άξιος ανταγωνιστής έναντι άλλων, περιφερειακών αλλά και παγκόσμιων παικτών του χώρου.

Για τα **κράτη μέλη** της ΕΕ, η αναζωογόνηση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας θα οδηγήσει σε αύξηση του εθνικού εισοδήματος και αύξηση της κατανάλωσης, που με τη σειρά της θα ενισχύσει τη ζήτηση στην ΕΕ και θα στηρίξει και άλλες ευρωπαϊκές βιομηχανίες και εργαζομένους αλλά ταυτόχρονα θα τονώσει και τα κρατικά έσοδα μέσω της φορολογίας και των εργοδοτικών εισφορών. Το αποτέλεσμα θα είναι η βελτίωση του οικονομικού κλίματος, του αισθήματος ασφάλειας, και η καλλιέργεια θετικών προσδοκιών για το μέλλον. Επίσης, θα καταστεί εφικτός ο συνδυασμός των πολιτιστικών αποθεμάτων των κρατών μελών, ώστε να αποκαλυφθεί με μοναδικό τρόπο ο πλούτος, η ποιότητα και η γλωσσική και πολιτιστική ποικιλομορφία που έχει να παρουσιάσει και να προσφέρει η ευρωπαϊκή δημόσια τηλεόραση και κατ' επέκταση, η ευρωπαϊκή κοινωνία.

Για τους **Ευρωπαίους πολίτες**, η ανάπτυξη του οπτικοακουστικού κλάδου θα οδηγήσει σε αύξηση των εισοδημάτων τους (εν πρώτοις άμεσα για τους εργαζόμενους στον κλάδο, αλλά στη συνέχεια έμμεσα και για τους εργαζόμενους σε άλλες βιομηχανίες, μέσω του μηχανισμού της ενίσχυσης της κατανάλωσης και αύξησης της ζήτησης, που θα στηρίξει και άλλους κλάδους) και άρα στη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Κατά δεύτερον, η πλατφόρμα θα παρέχει πληθώρα επιλογών για τους Ευρωπαίους πολίτες και θα επιτυγχάνεται τόνωση της πολυφωνίας επί ευρωπαϊκού εδάφους, οδηγώντας στην ενδυνάμωση των πολιτών και κατ' επέκταση και των δημοκρατικών κοινωνιών. Επιπρόσθετα, θα είναι πολύ πιο εφικτή η αλληλοκατανόηση της κουλτούρας των ευρωπαϊκών λαών, αφού θα λάβει χώρα μία τεράστια έκθεση του κάθε λαού στο

οπτικοακουστικό περιεχόμενο των έτερων λαών. Λογικό επακόλουθο θα είναι και η αύξηση της εκτίμησης και του σεβασμού για τα διαφορετικά πολιτιστικά χαρακτηριστικά και η συνειδητοποίηση της εγγύτητας μεταξύ των λαών μέσω της επισήμανσης των κοινών γνωρισμάτων τους. Ταυτόχρονα, η προβολή άλλων τόπων, κουλτουρών, γλωσσών ενδέχεται να αυξήσει και το ενδιαφέρον για εξερεύνηση νέων προορισμών εκ του σύνεγγυς μέσω πραγματοποίησης ταξιδιών που θα αποφέρει επιπλέον οφέλη στους Ευρωπαίους. Η εντονότερη αλληλεπίδραση μεταξύ των Ευρωπαίων εξάλλου, θα οδηγήσει σε δόμηση στενότερων σχέσεων και σταδιακή καλλιέργεια μιας αίσθησης του «ανήκειν» σε μία ενιαία ευρωπαϊκή κοινωνία. Παρουσιάζεται επομένως μία μοναδική ευκαιρία να σφυρηλατηθεί μια κοινή ευρωπαϊκή συνείδηση και να αναδυθεί ένας νέος, ευρωπαϊκός δῆμος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα εργασία, έθεσε τέσσερις στόχους προς επίτευξη. Η μελέτη που ακολούθησε, οδήγησε στην επίτευξη των στόχων που τέθηκαν. Συγκεκριμένα, διερευνήθηκαν πληροφορίες από πηγές όπως βιβλία, άρθρα, μελέτες, έρευνες, νομικά κείμενα και προσωπικές συναντήσεις και συζητήσεις με πρόσωπα που έχουν γνώση και εμπειρία επί των θεμάτων οπτικοακουστικού περιεχομένου και επικοινωνίας. Εν συνεχεία, στη δεύτερη ενότητα, εντοπίστηκαν οι βασικές προκλήσεις και τα προβλήματα που συνδέονται με το εγχείρημα της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας και επισημάνθηκαν οι τρόποι αντιμετώπισής τους. Ακολούθως, στην τρίτη ενότητα, παρατέθηκε ένας οδικός χάρτης, που περιλαμβάνει τα προτεινόμενα πρώτα βήματα και τους φορείς για την υλοποίηση της πρότασης. Τέλος, στην τέταρτη ενότητα, θεμελιώθηκε και αναδείχθηκε η προστιθέμενη αξία της πλατφόρμας.

Η μελέτη ανέλυσε το κλίμα και τις ιδιαίτερες συνθήκες της περιόδου που διανύουμε στην ΕΕ, αλλά και τις αδυναμίες του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού κλάδου. Επιπρόσθετα, αξιολόγησε τις σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης της αγοράς επιφυών υπηρεσιών οπτικοακουστικού περιεχομένου. Εκτιμήθηκε η καίρια αποστολή των δημοσίων τηλεοράσεων για τους Ευρωπαίους πολίτες, και ελήφθησαν υπόψη όλες οι βασικές πτυχές της ελληνικής πρότασης και η προστιθέμενη αξία της, όπως επίσης και το γεγονός ότι η πρόταση έχει ήδη υιοθετηθεί από το Συμβούλιο της ΕΕ, το οποίο καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να την εξετάσουν περαιτέρω. Κατόπιν των ανωτέρω, μπορεί να υποστηριχθεί με ασφάλεια, πως επαληθεύεται ο ερευνητικός στόχος της παρούσας μελέτης.

Συγκεκριμένα, η πανευρωπαϊκή ψηφιακή πλατφόρμα οπτικοακουστικού περιεχομένου, έχει θέση στην ΕΕ του σήμερα και δύναται να προσφέρει πολλαπλά στα κράτη μέλη και τους Ευρωπαίους πολίτες. Έχει θέση διότι είναι συμβατή με το νομικό πλαίσιο της ΕΕ, είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτή, έχει ήδη αποκτηθεί σχετική εμπειρία από τα κράτη μέλη σε αντίστοιχα εγχειρήματά τους (εθνικές πλατφόρμες δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων) τα οποία επιβραβεύονται από το κοινό, η αγορά επιφυών υπηρεσιών έχει μεγάλα

περιθώρια ανάπτυξης, και η ανταπόκριση των Ευρωπαίων πολιτών αναμένεται να είναι σημαντική.

Παράλληλα, η πλατφόρμα αναμένεται να οδηγήσει σε πολλαπλά οφέλη για τις δημόσιες τηλεοράσεις, την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία, το ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό περιεχόμενο, τους Ευρωπαίους δημιουργούς, την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τους Ευρωπαίους πολίτες.

Έχει ιδιαίτερη σημασία το ότι η ελληνική δημόσια διοίκηση, έχοντας πλήρη συναίσθηση των εξελίξεων αλλά και αξιοποιώντας νέα εργαλεία και συνεργασίες, διατύπωσε μια πρόταση που δύναται να δώσει νέα πνοή στην ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία, αλλά θα ενισχύσει ταυτόχρονα και την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ικανότητά της να εργάζεται προς την κατεύθυνση της επίτευξης του δημοσίου συμφέροντος.

Εν κατακλείδι, εκτιμώντας πως η πρόταση είναι ρεαλιστική, ότι μπορεί να λειτουργήσει αλλά και να ωφελήσει την ευρωπαϊκή οικονομία και κοινωνία, είναι σημαντικό να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την υλοποίηση της πλατφόρμας, με την ελπίδα ότι βρισκόμαστε κοντά στις απαρχές ενός EUROFLIX, δηλαδή της τηλεόρασης στο ευρωπαϊκό μας σπίτι⁶.

⁶ Ο όρος EUROFLIX και η φράση «Η τηλεόραση στο ευρωπαϊκό μας σπίτι» διατυπώθηκαν από τον κύριο Ιορδάνη Γιαμουρίδη, πρώην προϊστάμενο του Τμήματος οπτικοακουστικών μέσων και διαδικτύου της ΓΓΕΕ, στις συναντήσεις της ομάδας «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης», κατά τη διάρκεια της Σλοβενικής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ.

Βιβλιογραφία

Βιβλία

Baylis, J., Smith, S., Owens, P., (2013), *Η παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις* (Ε. Ψευτελή, Ε. Κοτσοφού, Μετ.). Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

Biagi, S., (1998), *Μέσα μαζικής επικοινωνίας και ενημέρωσης* (Σ. Δημοπούλου, Μετ.). Αθήνα: Έλλην

Curran, J., & Gurevitch, M., (2007), *Μέσα μαζικής επικοινωνίας και κοινωνία* (Δ. Κίκιζας, Μετ.). Αθήνα: Πατάκη

Hague, R., Harrop, M., McCormick, J., (2020), *Συγκριτική πολιτική και διακυβέρνηση* (Γ. Χρηστίδης, Μετ.). Αθήνα: Κριτική

Kourounakis, N. & Maraslis A. (2018). *The PM² Project Management Methodology Guide 3.0*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Κτιστάκη Ν. Σταυρούλα (2014), *Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση

Λέανδρος, Ν. (2000). *Πολιτική οικονομία των ΜΜΕ: Η αναδιάρθρωση της βιομηχανίας των μέσων στην εποχή της πληροφοριακής επανάστασης*. Αθήνα: Καστανιώτη

Μούσης, Ν. (2018). *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, οικονομία, πολιτική*. Αθήνα: Παπαζήση

Φοντέν, Π. (2017). *Η Ευρώπη σε 12 μαθήματα*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ

Διαδικτυακές Πηγές

Adalian, J. (2021). Planet Squid Game. Ανακτήθηκε από:

<https://www.vulture.com/article/planet-squid-game-netflix-biggest-show.html>

Adgate B. (2021). The impact COVID-19 had on the entertainment industry in 2020. Forbes. Ανακτήθηκε από:

<https://www.forbes.com/sites/bradadgate/2021/04/13/the-impact-covid-19-had-on-the-entertainment-industry-in-2020/?sh=644b739f250f>

Amazon Web Services: Netflix on AWS (2019). Ανακτήθηκε από:

<https://aws.amazon.com/solutions/case-studies/netflix/>

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Αρχές και κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοτική πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα στην ψηφιακή εποχή. (COM (1999) 657 τελικό). Βρυξέλλες: Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ανακτήθηκε από:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A51999DC0657>

Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ραδιοτηλεόραση (2009/C 257/01). Ανακτήθηκε από:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2009:257:FULL&from=EN>

Barker, A. (2021). Force online platforms to carry public service media, says EBU chief. *Financial Times*. Ανακτήθηκε από:

<https://www.ft.com/content/0a722035-2199-4f76-9e39-8e7db5321b4d>

Γάλλου, Μ. (2020). «ERTFLIX», η νέα πλατφόρμα της Ε.Ρ.Τ. και πώς να την εγκαταστήσετε. Αθηνοδρόμιο. Ανακτήθηκε από: <https://www.athinodromio.gr/ertflix-%CE%B7-%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CF%80%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BC%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B5-%CF%81-%CF%84-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CF%8E%CF%82-%CE%BD%CE%B1-%CF%84/>

Council of the European Union (2021). Availability and competitiveness of European audiovisual and media content. Cultural diversity as added value and digital development as responsibility. Presidency discussion paper Ανακτήθηκε από: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10624-2021-INIT/en/pdf>

Council of the European Union (2021). Council conclusions on increasing the availability and competitiveness of European audiovisual and media content. Ανακτήθηκε από: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14543-2021-INIT/en/pdf>

Djiadul, C. (2021). OTT growth continues in Western Europe. Ανακτήθηκε από: <https://www.broadbandtvnews.com/2021/04/15/ott-growth-continues-in-western-europe/>

Digital Decade: Commission launches Action Plan to support recovery and transformation of the media and audiovisual sectors [Press release] (2020, Δεκέμβριος 3). Ανακτήθηκε από: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2239

Δουλγκέρη, Φ. (2020). ERTFLIX, η ανανεωμένη υβριδική πλατφόρμα της δημόσιας τηλεόρασης. Αθηναϊκό -Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων. Ανακτήθηκε από: <https://www.amna.gr/home/article/452602/ERTFLIX--i-ananeomeni-ubridiki-platforma-tis-dimosias-tileorasis>

EBU: Our strategy. (2022). Ανακτήθηκε από: <https://www.ebu.ch/about/strategy>

EBU: Over-the-top distribution of PSM content and services [technical report] (2021).

Ανακτήθηκε από: <https://tech.ebu.ch/publications/tr062>

EBU: What is public service media? (2022). Ανακτήθηκε από:

<https://www.ebu.ch/about/public-service-media>

EFG: About the European Film Gateway (2014). Ανακτήθηκε από:

<https://www.europeanfilmgateway.eu/content/about-european-film-gateway>

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων: Πανελλαδική έρευνα

καταναλωτών: χρήση επιφυών υπηρεσιών (Over The Top Services, OTTs) (2021).

Ανακτήθηκε από:

<https://www.eett.gr/opencms/opencms/EETT/Journalists/MarketAnalysis/ResearchesandStudies/OTTResearch2021/index.html>

Έναρξη εφαρμογής νέας νομοθεσίας της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, που θα ωφελήσει τους δημιουργούς, τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές [δελτίο τύπου] (2021, Ιούνιος 4). Ανακτήθηκε από:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_21_1807

Ενοποιημένη απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2012/C 326/01). Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Ανακτήθηκε από:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012E/TXT>

EPT: Έγκριση υπηρεσιών φιλοξενίας & διάθεσης πολυμεσικού περιεχομένου στο σύννεφο (cloud) Amazon Services (2021, Μάιος 20). Ανακτήθηκε από:

<https://www.radiotvlink.com/el/it/5722-ert-egkrisi-ypiresion-filoksenias-diathesis-polymesikoy-periexomenou-sto-synnefo-cloud-amazon-services>

EPT: Ετήσιες & ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις (ΔΠΧΠ 2020) (2021). Ανακτήθηκε από:

<https://company.ert.gr/oikonomikes-katastaseis/etisies-amp-endiameses-oikonomikes-katastaseis-dpchp-2020/>

EPT: Όροι χρήσης ιστότοπων EPT (2019). Ανακτήθηκε από:

<https://www.ertnews.gr/oroi-xrasis/>

EPT: Στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο EPT 2020-2024 (2020). Ανακτήθηκε από:

<https://company.ert.gr/anakoinoseis/stratigiko-kai-epicheirisiako-schedio-ert-2020-2024/>

ERTFLIX – Δύο χρόνια τα έχουμε δει όλα... δωρεάν! Γενέθλια με 3 νέες σειρές και 25 αγαπημένες ταινίες! [δελτίο τύπου] (2022, Απρίλιος 20) Ανακτήθηκε από:

<https://press.ert.gr/grafeio-tyπου-ert/ertflix-dyo-chronia-ta-echoyme-dei-ola-dorean-genethlia-me-3-nees-seires-kai-25-agapimenes-tainies/>

Europa: Eurobarometer (2022). Ανακτήθηκε από:

<https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>

Europa: European Citizens' Initiative (2022). Ανακτήθηκε από:

https://europa.eu/citizens-initiative/_en

Europe: 5 key OTT trends to watch in 2022 (2022). Ανακτήθηκε από:

<https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/blog/5-key-ott-trends-to-watch-in-2022>

European Audiovisual Observatory (2020). *Copyright licensing rules in the European Union*. Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/iris-plus-2020en1/16809f124b>

European Audiovisual Observatory (2021). *Film and TV content in TVOD and SVOD catalogues*. Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/vod-catalogues-2021-film-and-tv-content/1680a59d58>

European Audiovisual Observatory (2022). *Top players in the European AV Industry: Ownership and concentration*. Ανακτήθηκε από: <https://rm.coe.int/top-players-in-the-european-av-industry-2021-edition/1680a523e9>

European Audiovisual Observatory (2021). *Trends in the VOD market in EU28*.

Ανακτήθηκε από:

<https://rm.coe.int/trends-in-the-vod-market-in-eu28-final-version/1680a1511a>

European Commission (2022). Annual Work Programme for the implementation of the Creative Europe Programme. Ανακτήθηκε από:

<https://culture.ec.europa.eu/document/2022-annual-work-programme-creative-europe-programme>

European Commission: Competition policy: Media, (χ.χ.). Ανακτήθηκε από:

https://ec.europa.eu/competition-policy/sectors/media_en

European Commission: European Media and Audiovisual Action Plan (2022).

Ανακτήθηκε από:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/media-and-audiovisual-action-plan>

European Commission: Expert Group on a common European Data Space for Cultural Heritage (2021). Ανακτήθηκε από:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/expert-group-common-european-data-space-cultural-heritage>

European Commission: State Aid Overview (χ.χ.). Ανακτήθηκε από:

https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/state-aid-overview_en

ΕΕ: Στόχοι και αξίες. (χ.χ.). Ανακτήθηκε από:

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_el

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Κρατικές ενισχύσεις την περίοδο της πανδημίας (2020).

Ανακτήθηκε από: https://ec.europa.eu/competition-policy/consumers/state-aid-time-coronavirus-pandemic_el

EUR-Lex: Οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD) (2019). Ανακτήθηκε από:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aam0005>

EUR-Lex: Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα μαζικής επικοινωνίας (χ.χ.). Ανακτήθηκε από: https://eurlex.europa.eu/summary/chapter/audiovisual_and_media.html?locale=el&root_default=SUM_1_CODED%3D05

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ομάδα «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» (χ.χ.). Ανακτήθηκε από:

<https://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/preparatory-bodies/audiovisual-working-party/>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Συμβούλιο Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού (χ.χ.). Ανακτήθηκε από:

<https://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/configurations/eyps/>

European Council and Council of the European Union: COVID-19 coronavirus pandemic: the EU's response (2022). Ανακτήθηκε από:

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/coronavirus/>

Goujard, C. (2021). Slovenia pitches ‘European Netflix’ to bolster digital sovereignty. *Politico*. Ανακτήθηκε από: <https://www.politico.eu/article/slovenia-pitches-european-netflix-to-bolster-digital-sovereignty/>

Καραδημητρίου, Α. (2016). *Η δημόσια τηλεόραση στην Ευρώπη: η περίπτωση της Ελλάδας* (Διδακτορική διατριβή). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ανακτήθηκε από: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/40316>

Κατσούλας, Σ. (2021). Γιατί τα μεταδεδομένα είναι ο «διαδικτυακός χρυσός». Ανακτήθηκε από: <https://www.news247.gr/koinonia/giati-ta-metadedomena-einai-o-diadiktyakos-chrysos.9192112.html>

Menu, Q. (2020). Le « Netflix européen » rêvé par Macron ne verra pas le jour. *Le Monde*.

Ανακτήθηκε από:

<https://www.lemonde.fr/blog/luipresident/2020/12/02/le-netflix-europeen-reve-par-macron-ne-verra-pas-le-jour/>

Mitrani, J. (2020). Public broadcasting in the wake of the OTT revolution. Will technology and data save culture? Ανακτήθηκε από:

<https://www.capgemini.com/2020/12/public-broadcasting-in-the-wake-of-the-ott-revolution-will-technology-and-data-save-culture/>

Mixson, E. (2021). Data science at Netflix: How advanced data & analytics helps Netflix generate billions. Ανακτήθηκε από: <https://www.aidataanalytics.network/data-science-ai/articles/data-science-at-netflix-how-advanced-data-analytics-helped-netflix-generate-billions>

Mukherjee, P. Wong, J. S, Jansen, B. J. (2014). Patterns of Social Media Conversations Using Second Screens. College of Information Science and Engineering Pennsylvania State University. (Ερευνητικό paper). Ανακτήθηκε από

https://faculty.ist.psu.edu/jjansen/academic/jansen_patterns_second_screens.pdf

Ο Δ. Γαλαμάτης στο Συμβούλιο των Υπουργών Πολιτισμού, Οπτικοακουστικών Μέσων και Μέσων Ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης [δελτίο τύπου] (2022, Μάρτιος 8). Ανακτήθηκε από:

<https://media.gov.gr/o-d-galamatis-sto-symvoulion-ton-ypourgon-politismou-optikoakoustikon-meson-kai-meson-enimerosis-tis-evropaikis-enosis/>

Οδηγία 2019/790. Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και τροποποίηση των οδηγιών 96/9/EK και 2001/29/EK. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο της ΕΕ. Ανακτήθηκε από: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0790&from=pl>

Pogorel, G. (2021). Europe facing the challenges of the new global audiovisual landscape. Ανακτήθηκε από: https://newdirection.online/the-european-journal/article/europe_facing_the_challenges_of_the_new_global_audio_visual_landscape

Puga, B. (2021). Interview with Georgios Gabritsos, CEO of ERT. Ανακτήθηκε από: <https://www.ebu.ch/news/2021/11/interview-with-georgios-gabritsos-ceo-of-ert>

Screendaily: European broadcasters take on streaming giants (2020). Ανακτήθηκε από: <https://www.screendaily.com/features/european-broadcasters-take-on-streaming-giants-by-targeting-youth-audiences/5148562.article>

Shaping Europe's digital future: Copyright (χ.χ.). Ανακτήθηκε από: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/copyright>

Solsman, J. E. (2022). Netflix to release 3 more mobile games in March. Ανακτήθηκε από: <https://www.cnet.com/tech/gaming/netflix-to-release-3-more-mobile-games-in-march/>

Technopedia: Value-Added Service (2016). Ανακτήθηκε από: <https://www.techopedia.com/definition/25234/value-added-service-vas>

Telestream: What is OTT? (2022). Ανακτήθηκε από: <https://www.telestream.net/video/solutions/what-is-ott.htm>

Túñez-López, M., Vaz-Álvarez, M., Fieiras-Ceide, C. (2020). Covid-19 and public service media: Impact of the pandemic on public television in Europe. *Profesional de la información*, v. 29, n. 5, e290518.

Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.3145/epi.2020.sep.18>

Turner, S. (2013) The evolution of the second screen. Ανακτήθηκε από: <https://www.wired.com/insights/2013/05/the-evolution-of-the-second-screen/>

Your Europe: Copyright (2022). Ανακτήθηκε από:

https://europa.eu/youreurope/business/running-business/intellectual-property/copyright/index_en.htm?pk_campaign=YEB_GS_2022&pk_source=YEB_GS_google_EN_EU&pk_medium=YEB_GS_result1b

Νομοθεσία

Νόμος 4324/2015, άρθρο 2, Ρυθμίσεις θεμάτων Δημόσιου Ραδιοτηλεοπτικού Φορέα, Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Ανώνυμη Εταιρεία και τροποποίηση του άρθρου 48 του κ.ν. 2190/1920 και άλλες διατάξεις, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 44/Α'/29-04-2015)

Προεδρικό Διάταγμα 98/2020, άρθρο 18, παρ.1, Οργανισμός της Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 236/Α'/28-1-2020)

Διαδικτυακοί Ιστότοποι (πλατφόρμες δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων)

<https://www.ertflix.gr/>

<https://www.svtplay.se/>

<https://www.raiplay.it/>

<https://www.rtve.es/play/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

politico.eu/article/slovenia-pitches-european-netflix-to-bolster-digital-sovereignty/

POLITICO Enter keyword EXPLORE SUBSCRIBE AND MORE POLITICO PRO REGISTER SIGN IN

HOT TOPICS WAR IN UKRAINE LIVING CITIES FRENCH ELECTION 2022 CLIMATE CHANGED

Slovenia pitches 'European Netflix' to bolster digital sovereignty

Ljubljana suggests increasing the availability and competitiveness of European audiovisual and media content.

Slovenia said it wants to increase European films available on streaming platforms | Sean Gallup/Getty Images

Most Read Articles

1. Germany's Scholz: Russia can't dictate peace deal in Ukraine
MAY 8, 2022 | 6:09 PM
2. Belfast results show unionists can't win vote on Brexit protocol
MAY 7, 2022 | 8:45 PM
3. What will Putin pull out of his 'Victory Day' hat?
MAY 7, 2022 | 3:34 AM
4. EU's Russian oil ban stalls as Hungary holds up sanctions
MAY 8, 2022 | 4:15 PM
5. Pope says NATO may have caused Russia's invasion of Ukraine
MAY 3, 2022 | 4:16 PM

Related Content

Εικόνα 3: Άρθρο στο Politico 1 (πηγή: Politico, 2021)

POLITICO EXPLORE ▾ SUBSCRIBE AND MORE ▾ **POLITICO PRO**

HOT TOPICS WAR IN UKRAINE LIVING CITIES FRENCH ELECTION 2022 CLIMATE, CHANGED

BY CLOTHILDE GOUJARD
October 1, 2021 | 6:41 pm

[f](#) [t](#) [in](#) [w](#) [e](#) [p](#)

Europe needs a Netflix-type streaming platform of its own.

That's according to a [document](#) from the EU's Slovenian presidency which suggests that EU capitals and the Commission should look into a European online platform for movies.

The document does not name Netflix or any other foreign streaming platform. But it suggests that EU countries and the bloc's executive "reflect on Europe's digital and technological sovereignty" and push for an online European streaming platform with European content "to be made available to as many EU citizens as possible."

U.S.-based Netflix and Amazon Prime are the biggest streaming platforms in Europe with more than 80 million European subscribers. Disney + is the third largest platform with an estimated 10 million European subscribers.

In order to help EU broadcasters compete, Slovenia — which holds the Council of the EU's rotating presidency — suggested increasing the availability and competitiveness of European audiovisual and media content.

EU-based broadcasters are bound by territoriality rules which restrict the distribution of content, while foreign platforms broadcast across the bloc. Slovenia also wants EU countries to "promote the competitiveness of the European audiovisual sector, taking into account the role played by the territorial and exclusive licensing of rights in the funding system for European works."

In the document, Slovenia said it wants to increase European films available on streaming platforms with "quality films covering a broad range in terms of subjects and age groups."

The document is based on EU countries' contributions and is dated October 1. It notes that EU capitals and the Commission need to do more to preserve the cultural diversity of content available to Europeans, and promote and invest in local content.

The document also states that capitals and the Commission should strive to encourage the production and distribution of films for children and teenagers "in order to provide the future generation of viewers with European content that can benefit their physical, psychological and moral development."

EU countries will discuss the text at a meeting on October 5.

Εικόνα 4: Άρθρο στο Politico 2 (πηγή: Politico, 2021)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
ανάπτυξης και αναγέννησης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479
www.ekdd.gr